

Zondagsschoolboekje

Titel: Pip

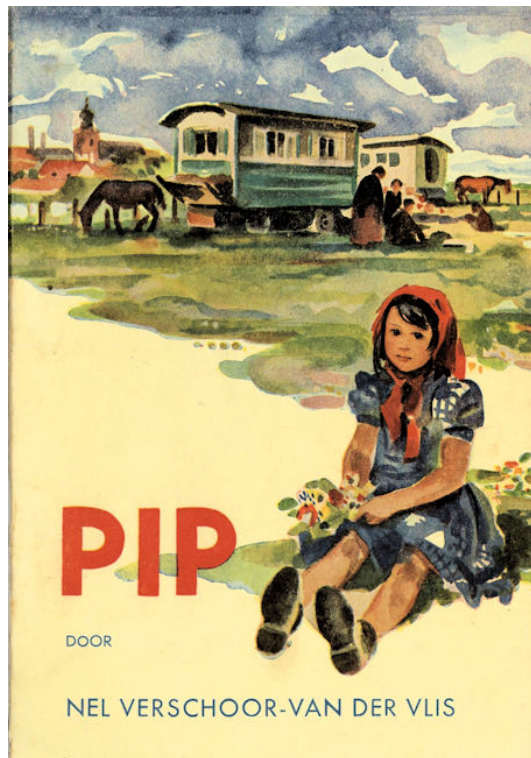
Auteur: Nel Verschoor-van der Vlis

Illustrator: Sierk C. Schröder

Uitgever: G.F. Callenbach, Nijkerk

Druk: 3

Jaar van uitgave: 1950

PIP

PENTEKENINGEN VAN SIERK SCHRÖDER

PIP

DOOR

Nel Verschoor-van der Vlis

Derde druk

G. F. CALLENBACH N.V. • UITGEVER • NIJKERK

I

DORUS

Buiten op de dijk is het donker en koud.
De lucht is vol sterren, maar de maan schijnt
vanavond niet.
Daar komt wat aan in de verte.
Een boerenkar?
Nee, toch niet....
Maar komt daar geen wagen aanrijden?
Het gaat heel langzaam.
De hoeven van het paard, dat voor de wagen

7

loopt, slaan tegen de stenen, langzaam, o, zo
langzaam.... klats.... klats.... klats....
Het is een woonwagen.
Voorop brandt een lichtje. Dat lichtje schijnt over
de rug van het paard, een eindje de weg op.
Het schijnt ook over het bankje, voor de
wagen.
Op dat bankje zit een man, een pijp scheef in zijn
mond.
In zijn hand houdt hij een zweep, soms zwiept die
zweep op de rug van Dorus, het paard.
„Vooruit toch, vòrt....!”
Achter de man op het bankje staat een vrouw.
Ze leunt tegen de open deur, ze kijkt naar Dorus,
het paard, en ze zegt:
„Wat loopt dat beest toch langzaam.... Zó
komen we d'r nooit....”
De man op het bankje schudt boos zijn hoofd.
Hij slaat met zijn zweep: „Vooruit, vòrt!”
Ja, zeker, vooruit zal die ouwe knol. Hij wil van-
avond nog onder aan de dijk in Veenburg komen.
Daar is een plekje waar ze staan mogen met de
wagen.
De zweep zwiept weer over Dorus zijn rug. Maar
Dorus loopt er niet harder om. Hij sjokt maar
verder over die donkere dijk, zijn hoeven slaan
tegen de stenen.

8

De wagen schommelt heen en weer, soms kraakt
hij.
Binnen in de wagen is het ook donker. Er is een
bed vlak bij het raam. In dat bed liggen twee
meisjes, Pip en Lientje.
Pip is negen jaar, maar Lientje is pas vier gewor-
den. Lientje slaapt al lang, haar éne vuistje stijf
tegen haar gezichtje aan.
Pip heeft ook geslapen, maar ze is wakker ge-
schokt, toen de wagen over een kei heenreed.
En nu ze eenmaal wakker is, kan ze niet meer in
slaap komen. Het is zo warm in de wagen. Pip kijkt
naar de rug van Dorus....
Ze moet aldoor denken aan dat éne, dat ver-
drietige.... Ze gaan met de wagen naar Veen-
burg toe, dat heeft ze vanmorgen gehoord.
Pip vindt het altijd fijn, om naar een ander plekje
te rijden. Maar deze keer niet.
Hé, wat schommelt die wagen; wordt Lientje niet
wakker? Nee, toch niet. Lientje slaapt maar
door....
Als ze in Veenburg blijven staan, moet ze daar
naar school. Weer een vreemde school. Dan zullen
de kinderen wel weer opzij schuiven en hun neus
optrekken en zeggen: „Bah, wat een vies kind, een
woonwagenkind.”
Is Pip dáárom zo verdrietig in dat bed in die don-
kere wagen?

9

Nee, dáárom niet, daar is Pip al l ng aan gewend.
Het is wat anders, het is wat  rgers.
Het is om Dorus, het oude paard, dat voor de wa-
gen loopt. Kijk, het lichtje schijnt net over zijn
rug, daar gaat de zweep weer en nog eens en nog
eens. Vader is boos, omdat Dorus niet harder
lopen wil.
O, Pip zou wel uit bed willen springen en naar
vader hollen en zeggen: „Vader, Dorus k n niet
harder, hij heeft al veel te lang gelopen. . . .”
Maar dat doet ze natuurlijk niet.
Stil, wat zegt vader?
„Als ik Dorus verkoop, dan blijven we een poosje
staan in Veenburg, tot ik geld genoeg bij mekaar
heb voor een j ng beest.”
Moeder knikt: „Als Dorus verkocht is, kan Pip
wel naar school. Als je Dorus niet kwijt kunt,
rijden we zeker weer verder?”
„Ja.”
Pip draait zich om in het bed. Wat kan haar die
school schelen.
D rus. . . .
Ze gaan D rus verkopen op de paardenmarkt.
Het wordt zo warm achter haar ogen. Maar Pip is
niet gewend te huilen.
Als de kinderen op school haar naroeppen, steekt
ze haar tong uit en scheldt die kinderen uit.
Maar niemand weet van dat éne plekje in haar

10

hart, dat warme plekje voor Dorus, het oude
paard. Dorus k nt Pip, zo goed. Als ze aankomt
uit school en fluit, steekt hij zijn oren op. Als ze
gevochten heeft met de kinderen, als die haar
lelijke dingen hebben nageroeppen, gaat ze naar
Dorus. Dan kijkt hij haar aan met zijn grote ogen,
alsof hij alles begrijpt. Maar niemand weet dat.
Tegen wie zou Pip dat kunnen vertellen? Tegen
vader en moeder niet, die willen Dorus liever
kwijt. Tegen Lientje ook niet, Lientje is veel te
klein, die begrijpt er niets van. . . .
De wagen schokt maar verder, die dijk is zeker
wel erg ongelijk, het lichtje schuift heen en weer,
het schuift over Dorus zijn rug.
Pip doet haar ogen dicht. . . . Dorus. . . .
Dorus zelf begrijpt er niets van, hij sjokt maar
door, zijn hoeven slaan tegen de stenen.
Maar het gaat zo langzaam. . . .

Nu is het midden in de nacht. In de woonwagen op
het grasveld is het heel donker.
Pip is wakker geworden van een nare droom, een
droom over Dorus.
Vader en moeder en Lientje slapen. Pip kan vader
horen snorken, achter in de wagen. Ze ligt achter-
over naar de zolder te kijken.
Dorus. . . .

11

Morgen is het paardenmarkt. . . . Morgen vroeg
gaat Dorus weg.
Stil es, als ze goed luistert, kan ze Dorus horen in
het gras. Hij is zeker wakker, o, ze zou. . . . ze zou
wel  ven naar hem toe willen en hem strijken over
zijn neus, even maar. . . .
Ze kijkt omlaag, ja, vader en moeder slapen vast.
Zou ze. . . . zou ze. . . .
Pip denkt nooit lang ergens over na. Ze heeft haar
 ne been al over Lientje heengezet.
O, stil, vader gooit zich om op het bed. Heeft hij
haar gehoord?
Ze blijft onbeweeglijk staan, haar ene been buiten
het bed. Haar hart bonst van schrik.
Nee, vader slaapt rustig verder.
Nu haar andere been. . . .
Voorzichtig laat ze zich omlaag zakken. In twee
stappen staat ze op het bankje en springt omlaag
in het gras. In een ogenblik is ze bij Dorus en duwt
haar hoofd tegen zijn manen aan. Wat is dat zacht
en warm.
De lucht is zo zwart, zo donker, maar Pip ziet dat
niet. Ze ziet alleen Dorus maar, die haar aankijkt
met zijn grote, bruine ogen, alsof hij zeggen wil:
„Wat doe jij hier midden in de nacht?”
Waar komen opeens die tranen vandaan?
Pip slikt ze weg, twee-, driemaal, maar het helpt

12

niet. . . . Dorus begrijpt het niet, hij weet niet, wat
er morgen gebeuren gaat. . . .
Pip kijkt omhoog naar de donkere lucht. . . .
Ze voelt de rug van Dorus trillen.
Nu moet ze in de wagen gaan; als moeder of vader
wakker wordt. . . .
Maar ze kan niet weg van Dorus, ze wil wel heel
de nacht hier blijven, en zo staan, heel dicht bij
hem.
Het waait opeens h el hard door de bomen.
In twee stappen is Pip bij het trapje; voorzichtig
en zacht klimt ze de wagen in. Als moeder wakker
wordt, moet ze in bed liggen.
Een ogenblikje later ligt ze weer naast Lientje.
Ik blijf de hele nacht wakker, denkt Pip, dan kan
vader niet weggaan met Dorus z nder mij, ik ga
mee naar de paardenmarkt. . . . Maar dan moet ik
niet gaan slapen, want vader gaat al vroeg. . . .
Ze zal, ze zal morgen. . . . als vader, ze moet. . . .

Met een schok schrikt ze wakker. . . . Wat, wat is
dat? Heeft ze nu toch geslapen? Maar, wat is dat
dan, de zon schijnt recht door het raampje!
En o, w  r is D rus?
Meteen is Pip het bed uit.
In een ogenblik is ze van het trapje gesprongen
en staat ze buiten op het gras.
O, gelukkig! Dorus is er nog!

13

Vader en moeder staan bij hem en vader maakt zijn touw los.
Als vader zich omkeert, ziet hij Pip staan.
„Wat mòt dat?”
„k Ga mee Dorus wegbrengen,” zegt Pip en ze gaat vlak bij het paard staan.
Vader trekt Dorus mee aan het touw.
Pip schiet de wagen in. Gáuw, gauw, haar jurk en schoenen aan. Dan springt ze weer van het trapje en holt vader achterna, die met Dorus het weggetje oploopt naar de dijk.
„Gauw terug,” roept moeder haar na, „je kunt me vandaag mooi helpen, morgen ga je misschien naar school.”
Pip holt maar door, bovenaan de dijk haalt ze vader en Dorus in.
Ze gaat naast Dorus lopen. Zou hij nou begrijpen, dat hij bij haar vandaan gaat, dat hij misschien voor altijd weggaat?
Nee, dat begrijpt hij niet, anders zou hij immers wel eens omkijken. . . . Zou ze es fluiten? Dan zal hij allebei zijn oren in de hoogte steken. Maar ze kán vandaag niet fluiten.
Een heel eind verder gaan ze de dijk weer af, daar gaat een brede straat omlaag.
Wat is het druk buiten.
Er komen van alle kanten paarden aan, soms vier

14

tegelijk en ze gaan allemaal dezelfde kant naar de paardenmarkt.
Daar komen ook een heleboel jongens, ze wijzen naar Pip:
„Kijk dáár es, een méid achter een paard!”
Maar Pip laat die jongens roepen.
Ze weet maar één ding en ze denkt maar één ding:
„Dorus gaat weg.”
Die jongens merken wel, dat het Pip niets schelen kan, of ze haar naroeven. Nu gaan ze een brug over en dan opeens zijn ze op een plein vol wagens en paarden en tenten. Al die paarden staan te snuiven en te trappelen. Er lopen dikke boeren rond met stokken, die roepen en schreeuwen door elkaar.
Vader stopt het touw van Dorus in Pips handen:
„Hou 'm even vast, dan zal ik kijken, waar hij staan kan.”
En daar staan ze midden in de drukte: Pip en Dorus.
Ze houdt het touw stevig vast en wacht tot vader terugkomt.
Daar komen dezelfde jongens van daarstraks aanlopen. Ze beginnen Dorus te plagen, ze trekken aan zijn staart: „Ha knolletje, moet jij ook verkocht? Wat moet jij kosten, hè?”
Pip wordt woedend.
Ze vergeet dat grote verdriet. Willen ze Dorus

15

plagen? Maar zij is er ook nog!
„Ga je weg, lelijkerd!”
Eén van die jongens wil op Pip afkomen. Gelukkig, daar komt vader aan. Hij steekt zijn vuist in de hoogte: „Wil je es gauw maken, dat je wegkomt.”
En wèg hollen de jongens!
Vader pakt Dorus vast en brengt hem op zijn plaats, achter een stevig touw. Pip gaat vlak bij hem staan. Als vader er nou maar niet aan denkt, dat zij terug moet naar de wagen.
O wee, daar komt een boer aan. Hij komt recht op Dorus af en slaat hem op zijn magere rug. Vader komt er dadelijk bij: „Best beest, boer, geloof mij, mot j'm kopen?”
Pip is spierwit geworden, ze staat heel dicht bij Dorus. Ze voelt zijn warme adem blazen in haar hals. De boer schudt zijn hoofd:
„Te oud, dat beest is te oud voor mij.”
Hij draait zich om en loopt weer weg. En opeens ziet vader, dat Pip er nog staat.
„Vooruit meid, jij mos allang weg weze, je mot langs de huizen met moeder. Zorg dat je goed wat verkoopt.”
Ze gaat langzaam weg. Zeuren helpt allemaal niks, het moet tòch. Ze loopt langs de paarden, en ze kijkt telkens om.

17

Ze komt bij de brug. Daar kijkt ze nog eenmaal om. Dan gaat ze de brug over op een drafje. Hard lopen maar, dan gaat dat vreemde verdriet misschien wel weg. Nøg maar harder lopen. De weg vindt ze gemakkelijk terug, daar is ze wel aan gewend, om de weg terug te moeten vinden. Als ze bij de dijk komt, ziet ze in de verte de wagen staan. Ze loopt het smalle weggetje af. O, kijk, moeder komt haar al tegemoet met Lientje aan haar hand. Moeder geeft haar het kistje met het marmotje en een grote bos klerenhangers. Pip hangt die klerenhangers aan haar arm. Moeder draagt zelf ook zo'n bos en een ijzeren ring met tuitenragers en pannensponsen en vatenkwasten. Pip pakt Lientje bij haar andere hand. Ze zou het wel heerlijk vinden, om nu langs de huizen te gaan, de hele dag buiten en niet naar school.

Als ze maar niet telkens moest denken aan Dorus, die daar nu staat om verkocht te worden. Lientje loopt te zeuren aan moeders rok.

„Stil,” zegt moeder, „anders krijg-ie een klap.”

Dan is Lientje stil. Ze komen in een lange straat.

„Hier maar eerst,” zegt moeder.

Pip duwt een hekje open en stapt naar de deur, moeder gaat met Lientje in het hekje er vlak naast, zo kunnen ze twee huizen tegelijk doen.

18

Pip trekt voorzichtig aan de bel, hãrd bellen mag niet, dan worden de mensen kwaad. De deur gaat open. Pip steekt het kistje met het marmotje vooruit:

19

„Juffrouw, wil u me marmotje es zien, 't Is zo'n aar. . . .”

Pats, de deur slaat dicht.

Pip draait zich om en gaat het hekje uit.

Bij moeder is de deur nog niet opengedaan, wacht, zij zal alvast bij het volgend huis bellen.

Maar daar staat een kaartje: „Aan de deur wordt niet gekocht”.

Dan maar een huis verder. Weer trekt Pip aan de bel.

Waar zou Dorus nou zijn?

De deur gaat open en Pip begint: „Wilt u alstublieft wat van me kopen? Tuitenragers, pannensponsen, klerenhangers. . . .”

„Nee kind, vandaag niet nodig. . . .”

De deur gaat dicht.

Je moet niet denken, dat Pip daar raar van opkijkt. Het is wel leuk, om telkens in een andere gang te kijken. Ze ziet moeder weer een hek ingaan met Lientje.

Zo gaan ze de hele straat door. De klerenhangers slingeren tegen Pips benen. Het marmotje zit stil in zijn kistje.

Soms lopen ze even met z'n drieën naast elkaar, moeder met Lientje en Pip. Het gaat erg langzaam.

Lientje begint weer te huilen, maar moeder geeft haar een tik: „Stil weze. . . .”

20

Soms krijgen ze een paar centen, maar meestal niets.

Aan het eind van de straat wacht Pip, tot moeder klaar is bij het laatste huis.

Ze staat bij het hoekje en leunt tegen de muur. Ze streelt in gedachten over de rug van het marmotje. En aldoor ziet ze Dorus, zoals hij vanmorgen achter zijn touw stond te kijken naar haar. Kon ze maar even naar de markt gaan, maar ze mag nog niet weg van moeder.

Vannacht, wat was dat mooi, wat was ze dicht bij Dorus en niemand wist het.

Kijk, moeder roept haar, ze krijgen zeker wat. Ze holt naar het huis, waar moeder en Lientje bij de open voordeur staan. In de gang is niemand te zien.

„Krijgen we wat?”

Moeder knikt.

Pip en Lientje kijken de gang in. Tegen de muur is een kapstok met hoeden en jassen er aan.

„O, o, kijk eens,” zegt Lientje.

Ze wijst naar een grote teddybeer, die achter in de gang op de grond ligt en ze doet tegelijk een stap naar voren. Maar moeder pakt Lientje beet: „Hier blijven!”

Er gaat een deur open opzij van de gang. Er komt een juffrouw naar hen toe, met een stapeltje boterhammen in haar hand.

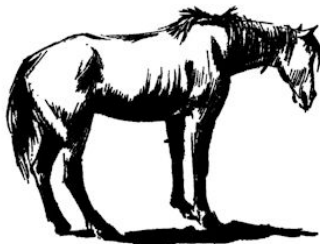
21

Pip en Lientje hebben opeens vreselijke honger, er zit boter op en koek, dat krijgen ze niet elke dag.
„Hoe heet jij?” vraagt die juffrouw aan Lientje. Maar Lientje zegt niets, ze kijkt met grote ogen naar de boterhammen.
Ze krijgen er ieder twee en moeder krijgt nog centen ook!
Dan gaan ze weer.
Moeder, Pip en Lientje....
Op het hoekje van de straat eten ze alles op. Pip stopt een halve boterham tegelijk in haar mond, zo'n honger heeft ze.
Dan beginnen ze weer aan een nieuwe straat.
Ze bellen aan. Ze krijgen een paar centen of ze krijgen niets. Pip zingt maar van het marmotje. Maar onder alles door denkt ze aan Dorus, ze vergeet hem niet, geen ogenblik.

Als het middag wordt, kan Pip het niet meer uithouden. Kon ze toch maar even gaan kijken, of Dorus er nog is, éven maar.
Eindelijk, om drie uur, mag ze weg. Moeder gaat met Lientje naar de wagen. Lientje kan het kistje met het marmotje wel dragen.
Ze holt door de straten.
In een ogenblik is Pip uit het gezicht verdwenen.

22

Pips ogen stralen, haar hele gezicht straalt.
Ze rent voor vader en Dorus uit.
In de verte staat de wagen.
Lientje zit in het gras.
Moeder komt de wagen uit, ze staat op het bankje, ze houdt haar hand boven haar ogen en kijkt naar de dijk.
„Móeder, moeder,” schreeuwt Pip, „daar komt Dorus weer!”

24

Daarginder is de brug al, daarachter is de paardenmarkt. Zou hij er nog wezen....
Ze rent de brug over, ze holt langs de paarden....
Met een ruk staat ze stil.
Waar is Dorus?
Het plekje van Dorus is leeg.
Ze zoekt.... ze zoekt....
Dorus is er niet meer.
Ze slikt, twee-, driemaal achter elkaar.
Dan keert ze zich om en gaat terug.
Nou zal ze Dorus nooit meer zien, nou is Dorus van een ander....
Vlak achter haar toetert een auto, ze springt nog net opzij.
Ze slentert de straten door naar de dijk.
Wat is dat? Dáár, op de dijk?
„Dórus!” schreeuwt Pip en ze begint te lopen, te lopen....
„Váder, vader!” roept Pip. Ze wil fluiten aan Dorus, maar het gáát niet.
Vader staat stil, ze komt hijgend aanvliegen.
„Vader, waar gaat Dorus naar toe?”
„Ik kan 'm niet kwijt, hij is te oud.”
Dorus licht zijn kop op, hij kijkt Pip aan, alsof hij zeggen wil: „Ja, ja, te oud, ik blijf bij jou, Pip en ik ga niet weg.”
Dan sjokt hij weer verder.

23

II

BIJ HET DONKERE BOS....

De volgende dag rijden ze weer verder.
Het heeft gesneeuwd vanmiddag, dat maakt het donkere bos een beetje lichter.
De zon is allang onder.
Op het dak van de woonwagen ligt een deksel van sneeuw.
Vader zit op het bankje, in zijn éne hand houdt hij de zweep, zijn andere hand heeft hij diep weggestoken in de zak van zijn oude jas.
Het schiet al op gelukkig.
Als ze weer bij een dorp zijn, blijven ze een hele poos staan, heeft vader gezegd.
Dorus loopt langzaam over de bosweg, het is moeilijk trekken door de sneeuw.
In de woonwagen brandt een kachelkje, de rook gaat door het schoorsteentje, het donkere bos in.
De deur is stijf dicht, er staat ook nog een stoel tegen de binnenkant van de deur, omdat hij niet

25

goed sluit en telkens openvalt, als de wagen een schok krijgt. Achter de deur is het rommelig. Pip ligt met Lientje op de grond bij het kacheltje plaatjes te kijken in een heel oud prentenboek.

26

Het is vuil en gescheurd en hangt uit elkaar. Pip heeft het in een vuilnisbak gevonden. Met één ruk heeft ze 't er uit gehaald. Het is zeker van een kind, dat het te lelijk en te oud gevonden heeft. Het is oud en lelijk. Maar voor Pip en Lientje is er nog genoeg in te kijken. Ze liggen vlak voor het warme kacheltje en Pip probeert bij het schijnsel van het vuur te lezen, wat er bij de plaatjes staat. Maar dat gaat moeilijk, want bijna overal zijn stukken uit. Lientje luistert met schitterende ogen, als Pip wat voorleest uit het boek; ze begrijpt het wel niet goed, maar het is toch heerlijk. Onder het raam, recht over het hoge bed van Pip en Lientje, staat een oud tafeltje met wankelende poten. Er ligt een zeiltje van wasdoek op. Bij dat tafeltje zit moeder een grote scheur te naaien in de jurk van Lientje. Die jurk is haast niet meer te naaien, zo oud is ze, maar daar is moeder wel aan gewend. Pip zet allebei haar ellebogen op de grond. Haar éne voet wipt telkens omhoog. Dat weet ze niet eens, zo ingespannen is ze bezig om te lezen, wat er toch allemaal wel bij die plaatjes staat. Lientje wordt moe, ze laat zich languit op de vloer zakken en ligt slaperig naar Pip te kijken.

27

Het wordt zo donker in de wagen, Pip bukt voorover tot vlak bij het vuur. Hè, dat is leuk, zo in het vuur kijken. Dan kun je net zoveel mooie dingen bedenken als je maar wilt. Dan kun je denken, dat je een rijke prinses bent, net als in het prentenboek staat. Dan kun je denken, dat je centen hebt, een héleboel centen en allemaal mooie kleren en fijn eten op je bord. Pip lacht zachtjes. Wat gek zou dat wezen, zij met mooie kleren aan! Dan zou ze niet meer kunnen hollen en draven en niet meer over hekken klimmen en over sloten springen. Nee, ze wil niet eens mooie kleren aan. Dan zou ze ook niet meer op de rug van Dorus kunnen klimmen. Ja... Dorus... Ze kijkt even om, nee, de deur is dicht natuurlijk. Er komt iets warmes in Pips ogen. Dat is altijd zo, als ze aan Dorus denkt. Ze zullen er nu wel gauw wezen, dan mag Dorus heel lang uitrusten, want ze blijven hier een tijd staan, heeft vader gezegd. Ze kijkt naar Lientje, die op de grond is ingeslapen. De wagen staat met een schok stil.

28

Pip vergeet het boek, ze springt overeind en gaat door het raampje kijken. Zijn ze er al? Ze zou zo de deur wel willen uitvliegen, maar die moet dicht blijven van moeder, omdat het te koud is. Hè, het raampje is helemaal beslagen, ze kan niks zien. Wacht! Met het gordijntje veegt ze het schoon, zo gaat het beter. Zouden ze hier blijven? Ze hoort vader van het bankje springen, hij komt langs het raampje. Pip tikt zo hard ze kan, maar vader kijkt niet. Ze bonst met haar vuist op de ruit, ze wil vragen of ze hier staan blijven. „Uitscheie,” verbiedt moeder, „mot de ruit kapot? Heb jij cente voor een nieuwe?” Pip geeft geen antwoord, ze kijkt met grote, verlangende ogen, ze duwt haar neus haast dóór de ruit. Als Dorus nou lòsgemaakt wordt, blijven ze hier wel. Maar ze ziet nog niks van Dorus. Daar komt vader weer, Pip rukt het gordijntje verder open. Ze luistert scherp. Springt vader weer op het bankje? Rijden ze verder?

29

Nee! Hóór!
Dorus wordt losgemaakt.
Pip kent zo goed de geluiden: dan vallen de bomen van de wagen op de grond, dan hinnikt Dorus zachtjes van blijdschap.
Pip pópelt om buiten te komen, ze springt van het éne been op het andere.
„Moeder, mag ik buiten?”
Moeder kijkt op: „Wat mot je nou buite in de kou. . . .?”
„Hè, éventjes. . . .”
Als er geen antwoord meer komt, is Pip al bij de deur en rukt die open, ze haalt hem weer gauw achter zich dicht en staat op het bankje.
De wind giert om de wagen: „Oei, oei, wat móet dat hier?”
De wind waait dwars door haar dunne jurk; dat voelt ze niet.
De wind waait door haar verwarde haren.
Pip springt van het bankje in de sneeuw. Hè, lekker die sneeuw!
Nou moet ze niks vragen aan vader, dan wordt hij kwaad.
Nou moet ze alleen maar kijken en zorgen, dat vader geen erg in haar heeft, anders stuurt hij haar de wagen weer in.
En dat wil ze niet, ze wil juist zo graag zien, waar Dorus komt te staan en hoe het er hier allemaal

30

zanike, meid, geen mens, die 'm hebben wil. Allá, vort, naar de wagen.”
Pip is het schuurtje al uit, de sneeuw knistert onder haar voeten.
Geen mens, die 'm hebben wil. . . .

32

uitziet! Ze houdt haar lippen stijf op elkaar. Het is moeilijk, je mond te houden, als je zóveel weten wilt. Maar dát heeft ze wel geleerd.
Vader neemt Dorus mee, ze loopt daar achter aan. Ze gaan een paar stappen het donkere bos in.
Wat gaat dat zacht in de sneeuw.
En wat is het hier donker.
Há!t!
Achter de bomen staat een klein, oud schuurtje, de deur hangt er scheef in, het is helemáál een beetje scheefgezakt.
Vader schuift de verroeste grendel weg, dat gaat erg langzaam en moeilijk, die deur is zeker in lang niet open geweest.
Pip staat tegen de rug van het paard. Dorus draait zijn kop om en kijkt haar aan. Wat kijken zijn ogen toch raar tegenwoordig, het lijkt wel of hij haar niet goed meer zien kan.
Vader duwt Dorus het schuurtje in en bindt hem vast. Zo, klaar alweer!
Hij slaat Dorus op zijn rug: „Daar sta je goed, ouwetje.”
Er komt opeens een grote bangheid in Pip. Ze vergeet, dat ze niets zou vragen.
„Vader, hoor es, zouden ze Dorus niet stelen van-nacht?”
„Stele? Die ouwe knol? . . . Leg toch niet te

31

Maar zij wél, zij wél, hoor! . . .
Vader komt haar achterop: „Alla, schiet toch op, meid.”
Ze gaan samen de wagen in. Moeder naait niet meer, ze zoekt biezen uit, om stoelen te matten.
Morgen gaat vader langs de huizen om kapotte stoelen.
Lientje is wakker geworden en zeurt om een boterham.
„Vooruit Pip,” zegt moeder, „snij voor allemaal boterhammen.”
Het wordt stil in de wagen, Lientje krijgt eerst, ze begint gulzig te eten.
Pip zit op een ouwe stoof bij het kachelkje, het gordijntje hangt nog weggeschoven van het raampje.
Door dat raampje kun je de lucht zien, een lucht vol sterren.
Er staat ook een grote maan boven de wagen.
Die maan maakt het dak van de wagen met het sneeuwdekseel helemaal wit, maar dat kun je in de wagen niet zien natuurlijk.
Lientje slaapt alweer op de grond, maar Pip pakt haar op, ze trekt haar jurk uit en tilt haar bovenin het hoge bed.
Dan kruipt ze weer bij de kachel.
Ze kijkt naar het vuur, dat door het mica plaatje heenschijnt.

33

Nee, ze zullen Dorus niet stelen vannacht, dat begrijpt ze nu wel, maar zou hij 't niet koud hebben in dat schuurtje?
„Moeder, mag ik brood brengen bij Dorus?”
Ze vraagt het expres aan moeder; die vindt gauwer wat goed dan vader.
„Brood? Straks wel.”
Vader is klaar met eten, hij staat op.
„Nou, ik ga het dorp es in, ik zal gelijk kijken, waar d'r een school is.”
Pip staat dadelijk vlak achter hem: „Mag ik mee?”
„Mee?”
Vader haalt zijn schouders op, dan trekt hij de deur open.
„Mág ik, moeder?”
„Schiet maar op, koop dan gelijk een brood en een pakkie vet.”
Pip is de deur al uit, maar moeder roept haar terug:
„Hier, die doek om, 't is koud buiten.”
Nu lopen ze naast elkaar, vader en Pip.
Nu kan ze eens goed kijken, hoe het er hier uitziet.
De wagen staat net buiten het bos op een stuk weiland. Dat weiland loopt uit in een weggetje, zó smal, dat je voet er maar net op kan, je moet telkens op de hoge kant stappen.

34

Wat is het hier stil overal, hier komen zeker niet veel mensen.
Ze lopen zonder te praten, de maan schijnt voor hen uit.
Pip kijkt even om, ze ziet de woonwagen nog staan, de maan schijnt net op het witte dak!
De rook kringelt uit het schoorsteentje omhoog.
Wat staan er verschrikkelijk veel sterren aan de lucht vanavond.
Pats, ze rolt voorover.

35

„Uitkijke,” zegt vader.
Ze krabbelt overeind en kijkt nu maar niet meer om. Ze trekt de doek van moeder dicht om haar schouders en haar ogen schitteren.
Heerlijk om hier te lopen en niet te weten waar je komt!
Wat waait het fijn hard!
Ze strijkt telkens het haar uit haar gezicht.
Als ze straks terug zijn, gaat ze Dorus eten geven.
Er komt een vreemde pijn diep in Pip, als ze aan Dorus denkt; hij wordt zo verschrikkelijk oud en soms denkt ze... nee... nee... daar móet ze niet aan denken.
„Een lichie, vader, dáár!”
„Ja, nou schiete we zeker op.”
Het wegje wordt opeens veel breder, nu zien ze ook wáár dat lichtje brandt. In een klein boerdertje aan het eind van het wegje.
Ze lopen er om heen en komen in een straat.
„Daar, vader, dáár is een winkel.”
Vader geeft geen antwoord, hij schuift de pijp van zijn éne mondhoek naar de andere en stapt naar het winkeltje.
Als de deur opengaat, begint er een belletje te klingelen, heel lang en heel hard.
Ze wachten voor de toonbank.
Het is een kleine winkel, maar het lijkt wel of je

36

er van alles kopen kunt. Worst en kaas en koekjes en zeep en garen, en nog véél meer!
Pip kijkt goed rond, hier zal ze nóg wel eens een boodschap moeten doen.
Er komt een juffrouw door het gangetje de winkel in.
„Wat blijft u?”
Pip ziet, dat die juffrouw even naar haar doek kijkt. Ze zal wel begrijpen, dat ze uit een wagen komen.
Vader koopt een pakje vet, een stuk worst en een pakje tabak.
En dan vraagt hij: „Is 't er hier in de buurt soms een bakker?”
„Ja, zeker, een eindje verderop, er is maar één winkelstraat in het dorp.”
„Zo.”
Vader stapt met Pip naar de deur, het belletje klingelt, maar dan keert vader zich om: „Da's waar ook, is 't er hier in de buurt soms een school?”
De juffrouw komt achter de toonbank vandaan naar de open deur.
Ze wijst verderop de straat in:
„Ziet u daar die eerste lantaren? Dáár het hoekje om, het laantje in, helemaal achteraan staat ie. Aan de rechterkant.”
„Zo.”

37

„Moet die kleine zus daar naar toe?“
 Maar vader heeft geen zin in een praatje en Pip ook niet.
 Ze stappen het donker in.
 „Dus nou weet je 't?“ vraagt vader, „achteraan dat laantje daar, dan vin je 't morgen wel.“
 Pip knikt.
 Ze is gewend er alleen op uit te trekken, als ze naar een nieuwe school gaat.
 Als ze voorbij het laantje gaan, kijkt ze even; daar gaat ze dus morgen naar school.
 O, daar is de bakkerswinkel.
 En Pip vergeet de school alweer.
 Deze winkel is een beetje groter. Achter de toonbank staat de bakker en vóór de toonbank een meisje, dat een boodschap komt doen.
 Pip kijkt naar dat meisje, ze heeft een bruin manteltje aan en een groene muts op.
 Dat meisje kijkt ook naar háár.
 Maar dan heeft Pip zich al omgedraaid, er is nog méér te zien.
 Hè, daar staat een fijne taart, daar zou ze wel een heel groot stuk van willen hebben.
 Wat zegt dat meisje daar?
 „En vijf gebakjes als 't u blijft.“
 De bakker geeft haar een taartjesdoos, het meisje betaalt en gaat de winkel uit.
 Pip kijkt die taartjesdoos even na.

38

Maar dan móet ze luisteren naar vader, die een brood koopt én een koek! Haar ogen schitteren, vader heeft zeker centen vandaag. Nu eten ze brood met koek, heerlijk!
 Ze stappen de winkel uit en gaan weer naar de wagen.
 Ze weten nu precies de weg. Bij het laantje kijkt Pip weer even. Dan gaan ze langs het winkeltje met allerlei en komen op het wegje; dat wegje lopen ze uit, tot het heel smal wordt en dan zien ze de wagen weer staan. Pip gaat op een holletje lopen.
 Gauw de broodkorsten opzoeken voor Dorus.
 Dorus zal wel honger hebben.

39

III

ER GAAT DOOR ALLE LANDEN . . .

De volgende morgen om kwart voor negen gaat Pip op weg naar school.
 Lientje loopt met haar mee, die zou ook wel naar school willen, maar Lientje is te klein en voor de kleuterschool heeft moeder geen centen.
 Bij het kleine wegje stuurt Pip haar terug.
 „Gáuw, vooruit, Lien, anders verdwaal je vast.“
 „Ikke mee,“ zeurt Lientje.
 Maar moeder roept haar terug.
 En dan gaat Pip alleen verder.
 Wat is het hier nú anders dan gisteravond. Tóen was het leuk.
 Fijn donker en laat!
 Ze loopt langs het boerderijtje net als gister en komt in de straat met het kleine winkeltje.
 Aan het begin van het laantje staat Pip stil.
 In de verte ziet ze kinderen heen en weer draven.
 Ze leunt tegen een boom en blijft staan kijken.
 Ze zal hier wachten tot de school aangaat.

40

Dat doet ze de eerste keer altijd.
 Het zal nu wel zo negen uur zijn.
 Terwijl ze het denkt, slaat de torenklok negen harde slagen door de lucht.
 Hoor, daar gaat de schoolbel, nu zal ze nog éven wachten, tot alle kinderen in hun eigen lokaal zijn, dan gaat ze ook.
 Het wordt stil in het laantje.
 Zo, nu kan het wel.
 Ze stapt het laantje door en komt bij de speelplaats. De school ligt een eindje van de weg af.
 Ze stapt de school binnen.
 Ze loopt door de gang, een hoge gang met groene deuren.
 En ze léést op die deuren:
 Klas I, klas II, klas III, klas IV . . .
 Hier moet ze wezen.
 Verlegen is Pip niet, ze kijkt even door de ruit naar binnen.
 De meester staat bij de lessenaar en de kinderen praten nog. Ze zien haar niet. Dan tikt ze stevig op de deur.
 Er komt een meisje opendoen en Pip stapt naar binnen. Ze ziet wel, dat alle kinderen nú naar haar kijken en dat er een paar beginnen te wijzen; het wordt ook ineens stil in het lokaal.
 Pip stapt recht naar de meester toe. Nu zal het wel net gaan als altijd, nu zal de meester straks

41

wel éven schrikken en dan gauw aardig doen, net of hij het meent.
De meester kijkt op van de lessenaar:
„Zo, zo, een nieuw meisje?”

„Ja meester.”
„Woon je hier pas?”
„Ja meester.”
„Zo, zo en waar dan wel?”

42

„In de wagon,” zegt Pip, zo hard en duidelijk, dat iedereen het goed verstaan kan.
Nee, verlegen is Pip niet.
Haar ogen kijken recht in die van de meester.
Maar . . . die meester schrikt niet, hij zegt alleen:
„Nou, hier is nog een bank leeg, vlak bij me, kom hier maar zitten, hoor.”
Pip schuift in de bank, ze kijkt die meester nog eens goed aan.
Hij is niet geschrokken, reken maar, dat ze dat goed gezien heeft.
En ze mag vlak bij hem zitten, dat gebeurt óók nooit.
„Zo,” zegt de meester lachend, „er kan nog wel een schaapje bij in mijn hok, wat zeg jij?”
Pip knikt alleen, ze lacht niet, ze is niet gewend zo gauw tegen iemand te lachen.
„Nu moet je me eerst nog vertellen, hoe je heet!”
„Pip.”
„Prachtig, dat weten we alweer.”
Pip bekijkt de bank eens, waar ze ingeschoven is, het is een mooie nieuwe.
„Eerbiedig, kinderen.”
Pips hoofd gaat met een ruk omhoog.
Eerbiedig?
De meester bidt.
Pip kan niet luisteren, ze moet opeens zo ver-

43

schrikkelijk veel denken, alles door elkaar.
Wat is dat voor een school, ze heeft nog nooit op een school gegaan, waar ze gingen bidden.
„Amen,” zegt die meester.
Pip zit heel stil op het hoekje van de bank.
De kinderen zingen een vers, Pip luistert, maar kan het niet begrijpen.
Als het uit is, komt de meester vlak naast haar bank staan, hij zegt:
„Nu ga ik jullie vertellen.”
Pip krijgt een kleur van plezier. Ze ziet niets van al de nieuwsgierige ogen achter haar, ze ziet alleen de meester en ze ziet hem nu pas goed.
Hij is niet groot en hij heeft een heleboel zwarte krullen. Dat staat mooi!
„Marietje, vertel jij es, waar we gisteren gebleven waren.”
„Van de Here Jezus, meester en van de moordenaar, die aan het kruis hing.”
Als Marietje uitverteld is, vouwt de meester zijn armen over elkaar; het wordt heel stil in het lokaal.
En dan vertelt de meester.
En aldoor staat hij zo naast de bank van Pip, zijn armen over elkaar.
Zo stil als Pip zit!
Wat zegt die meester, wat vertelt die daar nou allemaal. . . .! Haar ogen worden groot en warm

44

en verlangend. Hoor nou. . . hoor nou toch. . .
Die meester vertelt van de Here Jezus. Dat is de Zoon van God. . . God? . . . Daar heeft Pip wel eens van gehoord van een ander meisje uit een woonwagen. God. . . Die woont in de hemel, zei dat meisje. Later is ze dat weer vergeten. De Here Jezus is de Zóón van God, zegt die meester.
De mensen doen kwaad. . . Hun hart is ziek en zondig. . . Maar de Here Jezus wil die harten beter maken, Hij wil die zonden vergeven, Hij wil hen gelukkig maken. Hij wilde de straf voor al dat kwaad Zelf dragen. Daarom kwam Hij op de aarde en daarom stierf Hij aan het kruis, en daarom had Hij veel verdriet en pijn. . .
Nu moet Pip even slikken. Zo erg vindt ze dat voor de Here Jezus, want Die had Zelf geen kwaad gedaan, zegt de meester. . . O, en hoor nou toch, hoor nou toch. . . Nu woont Hij weer in de hemel en Hij ziet ons en Hij hoort ons. En als wij geloven dat Hij de Zoon is van God, als wij geloven dat Hij voor ons aan het kruis gestorven is, dan zijn we Zijn kinderen, dan zijn we nooit meer alleen, dan zijn we voor altijd van Jezus. Dan wil Hij ook onze zonden vergeven en ons gelukkig maken en later mogen we bij Hem in de hemel zijn. Het geeft niet of we rijk of arm zijn, want dáár kijkt de Here Jezus niet naar. . .
Nu kan Pip het niet meer uithouden, ze schuift

45

heen en weer in de bank... ze vergeet de nieuwe school, de nieuwe kinderen... alles... Haar mond springt open, ze hangt half over de bank... „Méester... maar ikke... uit een wágen?” Het wordt opeens doodstil, de klas schrikt en wacht... dat vreemde kind praat zomaar door het vertellen heen. Maar de meester schrikt niet, hij kijkt Pip aan. „Ook uit een wagen,” zegt hij, „de Here Jezus ziet jóu ook, elke dag, elk ogenblik.” En dan vertelt hij weer verder en Pip zit stil, onbeweeglijk en haar grote ogen glanzen, glanzen maar... Maar eindelijk houdt de meester op, hij zegt: „Morgen ga ik jullie weer verder vertellen, kinderen, nu beginnen we aan de sommen.” Ze krijgen allemaal een blaadje op de bank, er staan moeilijke breuksommen op het bord. Pip buigt zich diep over haar blaadje. Ze doet heel erg haar best op die sommen. Ze wil ze goed maken, voor déze meester. Ze weet opeens heel zeker, dat ze van déze meester houdt, zómaar! De meester loopt langs de rijen. Van achteren naar voren en van voren naar achteren. Pip heeft een vuurrode kleur, want die éne, die moeilijkste, kent ze niet, die gádt maar niet goed.

46

En dan staat de meester naast haar bank: „Wel Pip, wil die éne lelijkheid niet? Zullen we die eens sámen proberen? Schuif maar een eindje om.” Daar zit hij naast Pip in de bank. Hij legt zijn hand op haar blaadje en pakt haar pen vast. Pip kijkt naar die hand. Er zit een móoie, gouden ring aan. En opeens stopt ze allebei haar eigen handen weg onder de bank en ze denkt: Vanmiddag was ik mijn handen met sneeuw, dan zijn ze óók schoon. Dat is een beetje vreemd, want ze heeft er nooit wat om gegeven, dat haar handen vuil waren. „Kijk Pip, zó gaat het, die twee tellen we samen op, zie je? Het valt best mee, nou jij de volgende.” En de meester loopt weer langs de rijen. Pip werkt, zo hard ze kan. En diep in haar groeit een grote blijdschap. Om twaalf uur, als de kinderen weg mogen, zegt de meester: „Wil je even wachten, Pip, ik wou je naam opschrijven en weten wanneer je jarig bent.” Het wordt stil in het lokaal, de meeste kinderen zijn al weg, maar een paar nieuwsgierigen blijven staan bij de deur. De meester wuift met zijn hand: „Bonjour, hoor, maak maar gauw dat je bij je moeder komt.” En dan moeten die kinderen wel weggaan. Pip moet er om lachen.

47

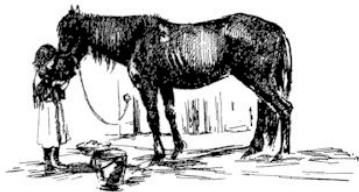
„Zo Pip en vertel es, hoeveel jaar ben je?” „Negen.” „En wanneer ben je jarig?” „2 December.” De meester schrijft. „Zo, en je bent al op een heleboel scholen geweest zeker, hè? Ja, dat dacht ik wel. Maar zeg...” En nu legt de meester zijn pen neer, hij kijkt op eens recht in Pips ogen: „Zêg, ik geloof niet, dat jij veel van de Here Jezus weet, is 't wel?” Pip schudt van nee. De meester legt heel even zijn hand op Pips schouder: „Nou, hóór es... ik ga je veel van Hem vertellen! Fijn, hè? Dag Pip, maak maar gauw dat je wegkomt. Tot vanmiddag, hè?” Pip zegt niet eens gendag, ze holt zo maar het lokaal uit, de gang door, de speelplaats over. Ze ziet de kinderen niet, die gewacht hebben en haar naropen. Ze holt het laantje uit, de hoek om, de straat door. Pas bij het boerderijtje gaat ze langzamer lopen. De wind blaast om haar haren, de wind duwt haar vooruit. Het is heerlijk, zo in de wind te lopen. Haar ogen kijken zo blij, zo gelukkig, het lijkt wel, of daar diep binnenin een lichtje brandt. Ze loopt te lachen van blijdschap op dat weggetje.

48

„Ik ga je veel van Hem vertellen,” heeft de meester gezegd. Já, já, dát heeft hij gezegd!

De volgende morgen is Pip al vroeg op. Ze verlangt alweer om naar school te gaan. Gistermiddag was het ook fijn, maar vanmorgen, vanmorgen gaan ze weer vertellen! Ze moet eerst even naar Dorus. Ze holt het bos in, waar het fijn licht is nu, met de zon over de bomen. Ze duwt het schuurtje open. Dorus kijkt op, als ze binnenkomt, maar het gaat zo langzaam en moeilijk. En zijn ogen staan zo moe en verdrietig. Pip duwt haar hoofd tegen zijn oude, verschoten manen aan. „Stil maar, Dorus, ik vergeet je niet, ben jij zo alleen?” Dorus snuift met zijn bek langs haar handen, dan laat hij zijn kop weer hangen. Nog meer zachte woorden zegt Pip tegen Dorus daar in dat oude, scheefgezakte schuurtje. Ze zet het brood vlak bij hem, zo dat hij het gemakkelijk pakken kan, maar het paard eet er niet van. Ze strijkt hem over zijn nek: „Nou moet ik weg, Dorus, om twaalf uur kom ik weer bij je kijken.” Ze gaat het schuurtje uit, bij de deur kijkt ze nog

49

eens om. Maar Dorus ziet het niet. Dan doet ze de deur dicht en gaat op een holletje het weggetje op.
Het is al laat.
Ze veegt driftig langs haar ogen onder het lopen.
Daar is die vreemde pijn weer van binnen, die pijn om Dorus.
Ze is zo bang, dat Dorus. . . o, nee, dat kan niet waar zijn. . . Ze kan hem niet missen, ze houdt zo verschrikkelijk veel van hem.
Hoor, daar slaat de klok negen.
Hijgend komt Pip het lokaal in, net als de meester beginnen wil.

In een paar dagen is Pip gewend op school.
Ze weet nu ook waar de meester woont. Als je bij de wagen van Pip recht het bos doorgaat, dan

50

kom je er! In de klas van Pip zit Trees van de meester ook!

Elke morgen en elke middag holt ze dadelijk de school uit naar de wagen.

En elke morgen en elke middag komt ze op het laatste nippertje het lokaal in.

Nee, met de meisjes uit de klas speelt Pip niet.

Naar die kinderen kijkt ze ook haast niet. Dat gaat altijd zo, op elke school waar ze komt, daar is ze al lang aan gewend.

Maar elke morgen zit ze met glanzende ogen te luisteren naar het vertellen uit de Bijbel.

Ze weet nu al zovél!

Ze gelooft alles, wat de meester zegt en ze is er zo blij en gelukkig mee.

De meester is een vriend geworden van Pip!

Komt het, omdat hij zo dicht bij haar staan blijft en niet voorzichtig een eindje opzij gaat, zoals de mensen in de winkels doen en op de straat? Komt het, omdat deze meester haar zoveel van de Here Jezus vertelt en hij Pip dan aankijkt, of hij zeggen wil:

„Ja, ja, Pip, dat is ook voor jou. Net zo goed voor jou!”

Hoe meer Pip hoort van de Here Jezus, hoe meer ze begrijpt, dat Hij haar Vriend wil zijn, Die haar nooit vergeet.

Als het nu eens heel erg moeilijk is, omdat vader

51

een boze dag heeft, of omdat Dorus er zo ziek uitziet, dan weet Pip voortaan iemand, aan Wie ze dat vertellen mag.

En dan weet ze ook, dat Die Ene altijd naar haar luistert.

Pip kent een prachtig versje.

Het staat in het leesboek op school en ze heeft het onder de les stilletjes uit haar hoofd geleerd:

Het is zó:

Er gaat door alle landen
Een trouwe Kindervrind.
Geen oog kan Hem aanschouwen,
Maar Hij ziet ieder kind.
De hemel is Zijn vaderland,
Hij is des Heren afgezent.

Lientje kent het ook al en als ze samen in het hoge bed liggen, zingen ze het. Maar natuurlijk alleen als vader een goeie bui heeft.

52

IV

DAT IS VREEMD . . .

Op een middag, als Pip uit school komt, loopt ze niet zoals anders op een holletje de speelplaats over en het laantje uit.

Er is een rimpel tussen haar ogen en het lijkt wel, of ze ergens heel diep over nadenkt.

Dat is ook zo.

Trees van de meester loopt vlak voor haar met een heel rijtje vriendinnen, stevig gearmd. Trees is jarig vandaag en vanmiddag mogen al die vriendinnen bij haar komen spelen. Ze praten druk en ze letten niet op Pip, die langzaam achter hen aan loopt.

Is het over de verjaardag van Trees, dat Pip zo diep moet nadenken?

Is het om de meisjes, die zo fijn mogen spelen in het huis van de meester vanmiddag en vanavond?

O nee, dáárom is het niet.

Pip zou niet graag mee willen met die meisjes, die heel anders zijn dan zij is.

53

Ze is veel liever bij de wagen en bij Dorus en bij Lientje. Ze gaat veel liever dwalen in het bos en nieuwe plekjes zoeken.
Nee, dáárom is het niet.
Ze loopt het laantje uit, de straat door, langs het boerderijtje.
En aldoor is er die rimpel tussen haar ogen.
Het is een fijne middag geweest op school.
Om halfvier zei de meester: „Schuif es een eindje om, Pip, we gaan een heel stuk voorlezen, omdat Trees vandaag jarig is.”
En toen pakte de meester een boek en kwam naast haar zitten bovenop de bank.
De gordijnen waren dicht en het licht brandde.
Het leek wel feest in het lokaal.
En toen heeft de meester wat voorgelezen, dat ze niet meer vergeten kan. Het was over een jongen, en die jongen ging bidden voor zijn eten.
En dát is het, waar ze zo over nadenken moet.
Zó vreemd heeft ze dat gevonden, dat ze de rest van het verhaal niet goed meer heeft gehoord.
Het is niet koud vandaag.
De sneeuw, die dagenlang is blijven liggen, begint te smelten. Pips voeten zakken er in weg.
Bidden voor het eten...
Bidden als de school begint, dát weet ze nu wel.
Maar bidden voor je éten!
Dat doen ze in de woonwagen nóóit.

54

Daar stáát de wagen.
Wat is het bos achter de wagen nu al zwart, dat komt zeker omdat de lucht zo donker is. Kijk, daar komt vader uit het bos.
Hij draagt drie kapotte stoelen op zijn rug, met een touw aan elkaar gebonden.
Ze komt gelijk met vader de wagen in.
„Goeie,” zegt vader.
Moeder zit bij het kacheltje een stoel te matten.
Als Pip binnenkomt, wijst moeder haar een grote stapel biezen:
„Hier, zoek maar gauw uit, die dikke apart legge...”
Lientje zit op de stoof bij het kacheltje, ze is bezig haar pop aan en uit te kleden. Het is een ouwe pop van goed, die niet breken kan, er zitten een paar scheuren in zijn armen en zijn éne been hangt er los bij, maar het is toch de grootste schat van Lientje.
Moeder heeft hem gevonden op straat, ergens in een goot. Tóen was hij vuil en zwart, maar Pip heeft hem gewassen in een slootje en zo is hij de grootste schat van Lientje geworden.
Het is stil in de wagen, vader en moeder hebben het druk met de stoelen. Ze moeten morgenavond klaar zijn.
Vader en moeder zeggen niet veel, die zeggen nooit veel.

55

Alleen als vader kwaad is, dàn kan hij verschrikkelijk veel achter elkaar zeggen.
Dan is Pip bang.
Dan probeert ze vader weer goed te maken.
Dan doet ze alles voor hem. Ze sjouwt met de stoelen en zoekt biezen uit, zonder dat iemand dat tegen haar hoeft te zeggen.
Maar meestal helpt dat niet, meestal blijft vader zo'n hele dag boos. Dat zijn vreselijke dagen. Dan kan ze 's avonds in het hoge bed niet in slaap komen. Dan stopt ze de vingers in haar oren om al die vreselijke woorden niet te horen, maar ze hóórt ze tòch...
Maar vandaag is vader niet kwaad, hij heeft geld opgehaald en hij heeft ook een heleboel stoelen te matten.
Op het kacheltje staat een zwarte pan. Moeder licht soms even het deksel op; dan rekken Pip en Lientje zich uit om te kijken.
Heerlijk! Er zitten aardappels in met rapen, en, Pip heeft het wel geroken, óók een stukje spek!
Zie je wel, vader heeft centen vandaag.
Hè, ze krijgt zo'n honger, maar het is nog geen tijd.
Zo, ze is klaar met de biezen.
Ze kruipt op de stoel bij het raampje en trekt het gordijntje weg.
Wat staan die bomen daar donker.

56

Lientje gooit de pop op de grond en klimt ook op de stoel. Ze liggen samen op hun knieën naar de bomen te kijken.
Lientje trekt aan Pips arm: „Een verhaaltje?”
Maar Pip schudt van nee.
Dan glijdt Lientje weer van de stoel af en kruipt op haar stoof.
Nee, ze kan vandaag niet vertellen. Ze denkt aan dat éne, dat vreemde. Aan die jongen uit het boek van de meester, die bidden ging voor zijn eten.
Ze weet nog precies, wát die jongen bad...
En ze bedenkt opeens, dat de Here wel eens kwaad zou kunnen zijn, dat zij het nooit doet.
Dat wil ze niet, ze houdt veel te veel van de Here Jezus.
Ze ligt maar op die stoel door het smoezelige raampje te kijken en ze denkt niet eens aan het prentenboek, dat naast de stoof van Lientje ligt en waar ze toch zó graag in leest.
Ze schrikt op, als moeder roept: „Vooruit Pip, geef es borden an.”
Ze komt van de stoel en haalt vier borden uit het kastje. Het zijn witte borden met een donkerblauw randje.
Je kunt er mee gooien, zo hard je wilt, kapot gaan ze niet. Die borden zijn van ijzer. Vader heeft ze gewonnen in een kermistent.
Eerst was hij er kwaad om, want je kon ook een

57

kist sigaren winnen en dat had hij zeker liever gewild.

Maar moeder zei: „Zie zo, die hoeve me alvast niet te kope. . . .”

Vader en moeder zitten allebei op een stoel bij het tafeltje met het zeiltje van wasdoek er op.

Pip zit op de grond en Lientje op een stoof.

Moeder schept het eten op, eerst voor vader een verschrikkelijk bord vol. Dan voor moeder en Lientje en voor Pip.

Het ruikt zo heerlijk en Pip heeft honger.

Maar daar zit ze met het bord op haar knieën en ze wordt vuurrood, want ze kan niet eten zonder te bidden.

Ze kijkt naar moeder, en even naar vader, dan weer gauw naar moeder.

„Moeder, mag ik bidden?”

Vader en moeder laten de lepels op hun bord vallen en kijken verbaasd naar Pip.

„Hè?”

„Wat nou weer?”

Pip knikt dapper, ze heeft haar ogen al dicht en ze zegt heel vlug:

„Here, zegen deze spijs, amen.”

Ze durft niet opkijken, neemt gauw een grote schep van haar bord.

Lientje zit met open mond naar Pip te kijken.

Vader en moeder zeggen niets, die eten hun bord

59

leeg. Als Pip de helft op heeft, kijkt ze voorzichtig naar vader, maar die eet gewoon door, net of er niets gebeurd is.

Boos is hij niet, dat ziet ze wel. Gelukkig, dat vader net vandaag zoveel centen heeft, morgen vraagt ze 't niet meer, dan doet ze 't zo vanzelf en als vader een boze dag heeft, doet ze 't zachtjes, dat niemand het horen kan.

Ze zal het Lientje ook leren.

Vader heeft zijn bord leeg.

Hij gooit zijn lepel met een slag neer.

„Gekke fratsen,” zegt hij.

Nou moet ik niks zeggen, denkt Pip slim, en vader straks goed helpen.

Als de borden schoon zijn, gaan ze samen brood bij Dorus brengen, Pip en Lientje. Dorus staat er moe en verdrietig en het lijkt wel of zijn rug hoe langer hoe meer gaat inzakken.

Ze staan allebei vlak bij het paard.

Pip heeft haar arm om zijn nek.

„Hoor es, Lien,” zegt ze, „ik zal jou ook leren om te bidden als we gaan eten, hè?”

Lientje kijkt haar aan met grote ogen: „Waarom?”

„Dat wil de Here,” zegt Pip, zó beslist, dat Lientje niet verder vraagt.

Ze gaan samen het schuurtje uit, Pip wacht bij de

60

deur of Dorus nog omkijkt, zoals hij vroeger altijd deed, maar hij kijkt niet.

Ze schuift de grendel voor de deur.

Arme, ouwe Dorus.

Ze klimmen samen de wagen weer in en de hele avond helpt Pip vader. Reken maar, dat ze dat goed kan.

Biezen aangeven, ze weet precies welke, zorgen dat de schaar en het mes bij de hand zijn, want vader gooit alles op de grond, en dan kan hij het even later niet meer vinden.

Als het negen uur is, kijkt vader op: „Alla, naar bed jullie.”

Zonder zeuren kruipen Lientje en Pip in bed.

Het blijft lang stil in de wagen en net als Pip zal inslapen, hoort ze moeder vragen:

„Op wat voor een school is Pip terechtgekome?”

„Op een Christelijke zeker,” zegt vader.

Pips hart bonst zo hard, het lijkt wel, of iedereen het horen zal.

Als ze er eens af moet, als ze er eens af moet. . . .

Ze ligt onbeweeglijk, vader en moeder moeten denken, dat ze slaapt. . . .

Maar ze hoort niets meer.

61

V

IN DE RAZENDE STORM....

Het is een donkere stormavond.
De lucht is vol grauwe, dikke wolken.
De sterren schijnen vanavond niet.
De maan kruipt soms tussen de wolken door en schijnt over het bos.
De bomen staan er zo hoog en zo donker.
De takken zwiepen heen en weer in de storm; die bomen in dat bos zingen een lied.
En de langste en de dunste zwaaien hevig heen en weer, ze buigen diep hun lange lijven, maar ze zwaaien ook weer recht!
De wind is sterk en machtig vanavond.
Hij duwt tegen de woonwagen aan. Hij stormt om het kleine schoorsteentje en suist in het kacheltje.
Hij rammelt aan de deur en waait door de kieren van die deur heen in de wagen over het hoge bed, bij het raam.
Pip is wakker geschrokken van die razende wind.

62

Ze voelt over de grond en grijpt het eerste, wat ze vindt, haar mantel.
Ze rukt de deur open, ze staat op het trapje en luistert.
Daar is het weer.
Ze is al van het trapje af en holt naar het schuurtje.
Ze trekt wild aan de grendel, ze rukt woest aan de deur.
De maan schijnt tussen twee grauwe wolken door het schuurtje in.
Met een kreet van schrik zit Pip op de grond naast Dorus, die languit tegen de houten wand aanligt en aldoo datzelfde angstige geluid maakt.
„Dorus, Dorus, stil maar.... hier ben ik al....”
Het is één ogenblik stil, dan begint het wéér.
Ze springt overeind, er moet iemand komen, er moet iemand komen....
Ze is al bij de deur, gauw gauw.... er moet iemand komen....
Wie?
Ze holt het donkere bos in.... zómaar....
Ze rent langs het donkere bospad, zómaar....
Het kan wel midden in de nacht zijn, het kan wel twee uur zijn. Ze wéét het niet.
Maar er moet iemand komen.
De mééster natuurlijk!

64

Ze ligt te luisteren naar het geloei van het bos, naar het rammelen van de deur en het suizen in het kacheltje.
Vader en moeder zijn weg.
Ze weet niet waarheen.
Dat weet ze nooit.
Misschien met de bus naar de stad, misschien naar een ander dorp.
De wind waait zo hard tegen de wagen aan, dat hij heen en weer schommelt als een schip op de zee.
Lientje slaapt door al dat waaien en stormen heen.
Pip hoort het lied van het bos, ze hoort het zingen van de bomen.
Ze is niet bang van de wind, het is heerlijk hier in bed te liggen luisteren.
Soms kraken grote takken naar beneden.
Maar opeens zit ze rêcht, haar ogen wijd open van schrik.
Wat wàs dat?
Kreunden die bomen zo vreemd?
Of was dat wat anders?
Hóór.... daar is het weer, hoor.... alwéér....
Met een sprong is Pip het hoge bed uit.
Het is Dorus, het móet Dorus zijn, die dat vreemde geluid maakt, het kàn niet anders dan Dorus zijn....

63

De wind raast woedend door de bomen, de wind raast om haar hoofd: „Oei, oei, wat moet jij hier in het donkere bos, in het bos van de bomen???”
Een verschrikkelijk gekraak! Een tak suist vlák langs haar hoofd naar beneden....
Ze springt opzij, haar hart bonst van angst....
Verder, verder....
De storm raast zo boos en zo vreselijk in het bos.
Ze wordt nu zo bang in het donker, ze wordt zo bang voor dat vreemde geloei, voor het grote gezwaai van die lange bomen. Maar ze moet verder.... verder....

65

Er gaat een vers door Pips hoofd, zomaar opeens.
Er gaat door alle landen
Een trouwe Kindervrind...
En ze bidt, hollende door het bos:
„Here, help, Here, help, laat Dorus niet doodgaan,
laat Dorus niet doodgaan...”
Ze krijgt een kleur in het donker van dat erge
woord, maar ze bidt het nog eens en nog eens,
almaar hetzelfde: „Here, help, Here, help, laat
Dorus niet doodgaan, laat Dorus niet doodgaan...”
De Here ziet mij, denkt ze, de Here ziet mij...
En die bangheid, die vreemde angst voor het don-
kere bos gaat weg uit haar bonzende hart, er blijft
alleen maar die pijn, die grote pijn en dat grote
verdriet om Dorus...
Nog een klein eindje maar.
Ze ziet het eind van het bos al, daar staat een
grote lantaren, daar is het huis van de meester.
Hoe dikwijls heeft ze uit de verte naar dat huis
staan kijken.
Maar nú denkt ze daar niet aan, nu denkt ze maar
één ding: er moet iemand komen, er móet iemand
komen bij Dorus!
Ze vliegt de stoep op en trekt aan de bel, véél te
hard.
In de gang brandt het licht, het is dus géén nacht.
De deur gaat open, de meester staat voor Pip.

66

Ze kan niets zeggen, ze begint te huilen, vreemd
hard en wild.
„Maar Pip, wat is er?”
„Dorus... Dorus, meester... ik... ons
paard...”
De meester vraagt niet meer, hij zegt wat om het
hoekje van de kamerdeur, dan pakt hij zijn jas
van de kapstok. Een ogenblik later lopen ze bui-
ten in de storm.
De meester trekt Pips arm door de zijne.
„Kom maar,” zegt hij.
Ze gaan het donkere bos in met vlugge stappen,
onder de zwaaiende bomen door.
En dáár kan Pip het pas goed vertellen van Dorus
en van vader en moeder, die weg zijn.
„Meester, wordt Dorus weer beter?”
„Ik weet het niet, Pip, als hij zó oud is...”
Daar is het schuurtje.
Pip vliegt vooruit en buigt zich over Dorus heen.
De meester komt achter haar aan. Hij houdt een
zaklantaren boven Dorus.
Het paard ligt stil, het geeft geen geluid meer.
Pips ogen zijn wijdopen van schrik.
De meester buigt zich heel diep over Dorus heen,
hij houdt zijn hand voor de neus van het paard,
heel lang...
„Méester!”

67

Pip schrééuwt dat woord, ze kan niet langer stil
zijn.
De meester legt zijn hand op Pips schouder.
Hij zegt niets.
„Méester, is... is Dorus...”
„Ja Pip,” zegt hij zacht.
Dan begint Pip te huilen met woeste, gierende
uithalen, wild en hard, of het nóóit meer zal
ophouden....

De volgende dag zit Pip in haar bank zoals elke
morgen.
Haar gezicht is een beetje witter dan anders en
haar ogen zijn een beetje rood, maar je moet heel
goed kijken om dát te kunnen zien.
Verder is er aan Pip niets bijzonders te zien.
Vanmorgen komt de paardenslachter Dorus halen,
vader is al vroeg naar het dorp gegaan en daarom
is ze om acht uur al naar school gehold.
De jongens op de speelplaats hebben haar nage-
roepen, Pip heeft haar tong uitgestoken en terug-
geroepen.
Nee, niemand kan iets zien van dat verdriet.
Niemand weet, wat er gisteravond gebeurd is, toen
de storm door de bomen joeg.
Alleen de meester weet het en die doet heel ge-
woon, nèt of er niets gebeurd is.
De meester heeft haar gisteravond teruggebracht

68

naar de wagen, vader en moeder waren net thuis-
gekomen.
In het hoge bed heeft ze wakker gelegen, uren
lang, met brandende, strakke ogen. Ze heeft de
vingers in de oren gestopt, om niet te horen wat
vader en moeder over Dorus zeiden.
Daarom ziet ze een beetje witter dan anders en
daarom zijn haar ogen een beetje rood, maar ver-
der is er niets te zien aan haar.
Ze zit kaarsrecht op de punt van haar bank, vlak
bij de meester.
De meester gaat vertellen.
Hij vertelt van Petrus, dat zijn vrienden voor
hem baden. Toen hielp de Here Petrus en liet hem
door een engel uit de gevangenis halen.
De Here verhoorde het gebed van die mensen.
Heel even kijkt de meester naar Pip.
„Dat gebeurt niet altijd, kinderen, de Here doet
niet altijd wat wij graag willen. Dat doet de
Here alleen, als Hij dat Zelf óók wil. Daarom
heeft de Here ons geleerd om te bidden: Niet
mijn wil, maar Uw wil geschiede. Vergeet dat
maar nooit en geloof maar, dat de Here het altijd
't allerbeste weet.”
Pip zit heel stil.
Ze begrijpt wel, waarom de meester even naar
háár gekeken heeft. De meester heeft aan Dorus
gedacht. Hij weet wel, dat zij Dorus graag had

69

willen houden, dat zij Dorus zo vreselijk moeilijk missen kon.

„We zullen nog een vers zingen, kinderen, dan gaan we lezen. Wie kan mij es een mooi vers noemen? Jij Pip?”

„Er gaat door alle landen, meester.”

Als ze dat gezongen hebben, gaan ze lezen en dan sommen maken, maar de morgen duurt lang voor Pip.

Om twaalf uur laat de meester alle kinderen weggaan, maar Pip laat hij blijven.

Ze schrikt er van, want ze wil niet over Dorus praten.

Maar de meester praat niet over Dorus.

Hij pakt een plaat uit de lessenaar:

„Kijk es, Pip, dat is de Here Jezus, zie je wel? Er staan veel kinderen om Hem heen, die mochten bij Hem komen. Lees maar.”

Pip leest wat er onder staat: „Laat de kinderen tot Mij komen...”

„Zie je 't, zeg, allemaal kinderen, rijke en arme, alles door elkaar.”

Pip knikt, haar ogen worden warm: „Ja meester, het geeft niks, hè, al woon je in een wagen!”

„Helemaal niet. Hier, Pip, je mag hem houden, hoor en nou gauw naar huis!”

Pip gaat de deur uit, de gang door, de plaat stijf in haar hand geklemd.

70

VI

DAAR KOMEN WOONWAGENS AAN!

Er gaan een paar weken voorbij.

Het is vreemd dat het schuurtje leeg is.

Het is vreemd dat ze nooit meer brood bij Dorus hoeft te brengen.

Vader spaart voor een nieuw paard.

Maar Pip verlangt niet naar een nieuw paard. Want dat zal nooit zó haar kameraad kunnen zijn als Dorus.

En dan nóg wat.

Als dat nieuwe paard er is, rijden ze weer verder. Nee, naar dat nieuwe paard verlangt Pip niet, het is vreselijk als ze weer verder rijden, het is vreselijk als ze van deze school af moet en bij deze meester vandaan.

Daar wil ze niet aan denken.

Ze hoopt maar dat vader heel lang sparen moet voor hij geld genoeg heeft.

Het vriest al een week.

Het ijs is dik en sterk.

Pip is er een paar keer op geweest met Lientje,

72

Als ze bij de wagen komt, gaat ze langzamer lopen, ze loopt er voorbij tot het schuurtje.

De deur van het schuurtje staat open, het schuurtje is leeg.

Ze draait zich om en gaat naar de wagen.

Vader en moeder en Lientje zijn er niet, die zijn zeker op stoelen uit.

Ze legt de plaat op tafel en kijkt er naar.

Ze gaat zoeken naar een speld en als ze die gevonden heeft, prikt ze de plaat heel hoog aan de wand, zodat Lientje er niet bij kan.

71

maar er is niet veel aan zo samen.

In de woonwagen is het bijna niet warm te krijgen.

„Vooruit, Pip,” zegt moeder op een middag, „ga es hout zoeken in het bos, ik heb niks meer. Neem Lientje maar mee.”

Pip komt langzaam overeind. Ze heeft niet veel zin, maar dat zal wel niet helpen. Ze zat juist zo fijn in het prentenboek te lezen.

Ze trekt Lientje mee aan haar arm: „Kom.”

Ze gaan een flink eind het bos in, want bij de wagen hebben ze alle takken al lang opgeraapt.

„Zoek ook maar, Lien en gooi ze hier maar bij die boom, dan brengen we ze straks bij moeder.”

Wat is dat voor een gekraak in de verte?

Ze staat recht en luistert.

Lientje komt bij haar staan en luistert ook.

Het lijkt wel, of er een kar het bos in komt, recht naar hen toe.

Maar dat kan toch niet, er rijden nooit wagens over het bospad, ze rijden allemaal over de grote weg, die door het dorp gaat.

Maar het moet toch een wagen zijn. . . .

Pip pakt Lientje bij haar hand: „Kom, dan gaan we kijken.”

Ze hollen samen naar de bocht van de weg.

Daar komt een wagen aanrijden!

En. . . . ol Pip maakt een sprongetje van plezier, het is een wóónwagen!! Een wóónwagen!!!

73

„O, o, kijk, daar achter, Lientje. Daar komt er nog een en dan nog een!!!“
Ze hollen de wagens tegemoet en als ze er vlakbij zijn, begint Lientje te roepen: „Dag, dag!!“
Ze lopen mee met de wagens op een drafje en Pip schreeuwt zo hard ze kan: „Haai, hó, háááí, hó!!!“
Voor het raampje van de eerste wagon gaat een gordijntje open, er komt een jongensgezicht voor kijken, een lachend gezicht.
Pip zwaait met haar hand: „Blijven jullie hier staan?“
De jongen knikt van ja, hij trekt zó hard aan het gordijntje, dat het naar beneden valt.
Pip ziet, dat die jongen door een vrouw boos achteruit getrokken wordt. Die krijgt klappen, kun je denken!
„Nou de tweede wagon, Lien!“
Ze wachten even, tot de eerste voorbijgereden is en draven naast de tweede.
„Haai, hó, háááí, hó!!“ schreeuwt Pip weer.
Daar gaat óók een gordijn weg, er komen wel vier gezichten voor het raampje kijken, een groot meisje en een grote jongen en twee kleine meisjes. Ze zwaaien en lachen naar Pip.
„Blijven jullie hier ook?“ roept Pip alweer.
En weer blijven ze staan, tot de tweede wagon voorbijgereden is.
Dan komt de derde.

74

Daar hangen géén gordijntjes voor, die hebben ze zeker niet. Ze kunnen zo maar naar binnen kijken.
Pip ziet een meisje, een beetje groter dan zij zelf, dat de vloer schoonveegt.
Ze bonst op het raampje.
Het meisje kijkt op en zwaait met haar vuilblik en lacht tegen Pip en Lientje.
Ze komt voor het raampje en vraagt: „Stáán jullie hier?“
„Ja,“ schreeuwt Pip uitgelaten, „blijven jullie?“
Het meisje zegt wat, maar Pip hoort het niet.
„Hè, wat?“
Het meisje steekt één vinger op.
„Eén dag maar,“ zegt ze.
Pip knikt, ze draaft naar de andere wagens.
Eén dag, dat is niet lang, maar het is toch heerlijk! Lientje kan haar bijna niet bijhouden, zo hard loopt Pip.
Haar ogen stralen, wat zullen ze spelen vandaag, wat zullen ze spelen!
Aan het eind van het bos staat ze stil.
Ze rijden om de wagon van Pip heen en maken een kringetje.
De deuren vliegen open, de jongens en meisjes stormen naar buiten.
Pip telt gauw, twee jongens en twee meisjes en

76

nog twee kleintjes, die kunnen natuurlijk niet meespelen, die zijn goed voor Lientje.
Geen tien minuten later weten ze alles van elkaar.
De jongen uit de eerste wagon heet Rinus, hij is de grootste van allemaal. Zijn vader en moeder zitten al druk te praten met de vader en de moeder van Pip.
De vier kinderen uit de tweede wagon heten Gijs en Trientje en Grietje en Pietje.
Grietje en Pietje zijn de kleintjes, die zijn al naar Lientje toegestapt.
De vader en moeder van deze vier kinderen zijn nog in de wagon, ze maken verschrikkelijk veel herrie, de vader hoor je boven alles uit. Hij is zeker kwaad.
Het meisje uit de derde wagon heet Jans, ze is erg lang en mager en ze is precies even oud als Pip.
Ze heeft geen moeder meer, er is alleen een vader in de wagon. Die is vast al oud, want hij heeft een grijze baard en wit haar.
Hij staat op het bankje en zegt geen woord.
Pip moet telkens even naar hem kijken, ze vindt hem de aardigste van allemaal.
Het is opeens een drukte van belang, daar op het stille plekje bij het bos.
Pip hoort nu ook, waarom ze hier een dag komen staan.

77

Vanavond is er in de stad een ijsfeest, daar gaan al die vaders en moeders met de bus naar toe om geld te verdienen.
Pip hoort vader zeggen: „Mooi, da's best, dan gaan wij ook mee, licht halen we wat geld binnen, dat ken ik gebruike....”
Rinus kijkt naar de wagen van Pip.
„Waar staat jullie paard?” vraagt hij.
„We hebben geen paard,” zegt Pip, „vader spaart er voor.”
Ze begint gauw over wat anders.
Rinus schiet zijn wagen in, hij komt terug met een ouwe harmonika.
„Ga je mee het bos in?”
Ze hollen alle vier achter hem aan.
Lientje wil ook mee, maar Pip stuurt haar terug.
Pip en Gijs en Trien en Jans.
„Hei, hier komme,” roept de vader van Rinus.
Ze gaan met z'n allen terug en staan tussen de wagens in.
„Op tijd weer hier, verstaan? Wij motte weg en jullie passe op de wagens.”
Ze hollen het bos in.
„Is 't er hier geen ijs?” roept Gijs.
„Kom maar,” zegt Pip, „een eindje verder is een vaart!”
Ze holt trots vooruit.

78

VII

OP HET IJS....

Ze glijden het ijs op, een brede vaart.
Het is er vol met schaatsenrijders, mannen en vrouwen en een heleboel kinderen.
Pip ziet ook jongens en meisjes van haar klas, die jongens en meisjes zien Pip ook.
Ze blijven verbaasd staan kijken naar die vrienden en vriendinnen.
Pip moet er om lachen.
Ze holt uitgelaten met de woonwagenkinderen mee; wat een heerlijke middag zal dat worden!
Ze struikelt over de zool van haar schoen.
Vóóruit! Lopen maar!
Rinus trekt aan zijn harmonika, ze joelen zingend om hem heen.
De mensen blijven staan om hen na te kijken.
Hoor Gijs en Trien eens:

„Zinge-end en spé-é-lènd
Trekken wij de wereld door....!!!”

80

Dát zal een middag worden, een middag met kinderen, die net eender zijn als zij.
Ze ziet vuurrood van de pret.
Als ze een eind gelopen hebben, wijst Pip vooruit:
„Kijk, dáár!”
„Wie d'r het eerste is, jongens!” schreeuwt Gijs.

79

Pip en Jans zingen het na. O, kijk, daar staat een baanveger!
Ze hollen naar hem toe, Rinus voorop, ze maken een kringetje om hem heen.
Maar de baanveger grijpt zijn bezem en houdt hem dreigend in de hoogte.
„Maak dat je weg komt, kwajongens, gauw, anders krijg ie!”
Ze hollen alweer verder, op een tent af, die dicht bij de kant staat.
Er loopt een mannetje heen en weer voor de tent, stampvoetend van de kou.
Hij heeft een wollen muts diep over zijn hoofd en zijn handen diep in zijn zakken.
Hoor hem roepen!
„IJsbrokken, ijsbrokken!!!”
En natuurlijk beginnen ze allemaal mee te schreeuwen:
„IJsbrokken! IJsbrokken!”
Het mannetje wordt kwaad, hij komt woedend op hen af.
Maar ze zijn alweer verder gehold, de vaart op.
In de verte roepen ze nog lachend: „IJsbrokken, ijsbrokken!!!”
„Kijk,” schreeuwt Rinus, „daar staat een boerderij, ga je mee, dan gaan we daar zingen en spelen, misschien krijgen we wel wat.”
En daar gaan ze al. Pips ogen strálen!

81

Maar Gijs ziet wat anders.
 „Rinus, hó es effe! Kijk es, jò!”
 Rinus staat stil, en dan staan ze allemaal stil.
 Gijs wijst naar de kant van de vaart.
 Daar ligt een platte schuit.
 Het ijs er omheen is losgehakt, grote schotsen
 dobberen op en neer.
 Rinus' ogen schitteren: „Effe hobbele, Gijs!”
 Ze rennen er heen, alle vijf, de jongens voorop.
 O, die Rinus durft alles!
 Hij springt zomaar op een schots, oei, daar gaat
 hij bijna!
 Hùp, op een andere!
 Gijs doet het hem na, met een plof springen ze in
 de schuit.
 Ze hobbelen samen in de boot: „Hóeplala, hóep-
 lala!!!”
 Een eindje van de schuit af staan Pip en Trien en
 Jans te kijken.
 Maar Trien krijgt er genoeg van.
 Ze begint te roepen en te schreeuwen: „Jongens,
 pas òp, een stille!!!”
 Met één sprong zijn de jongens de boot uit, ze
 hollen Pip en Trien en Jans achterna, die al weg-
 gerend zijn.
 Een eindje verder kijken ze pas om, er is geen
 agent te zien.

82

„Een centje, een centje alstublieft,” vraagt Trien.
 Ze houdt haar hoofd een beetje scheef en kijkt
 erg meewarig.
 „Wát, een centje! Van mijn erf af, bedelaarsvolk!
 Gáuw, anders maak ik de hond los.”
 Ze gáán al!
 Ze draven achter elkaar over het erf, lachend!
 Ze vliegen de oprijlaan door.
 De hond schiet zijn hok weer uit en blaft woedend.
 Als ze de hond voorbij zijn, bukt Rinus vlug naar
 de grond; hij grijpt een steen en góóit.

84

Trien loopt te springen van de pret. Heeft zij die
 jongens eventjes te pakken!
 Dáár is de boerderij.
 Ze klauteren tegen de kant op en lopen over het
 kaatje heen, de oprijlaan van de boerderij in.
 Pip kijkt éven om; in de verte kun je het mannetje
 nog horen roepen: „Ijsbrokken!”
 Rinus speelt en de anderen zingen.
 Het gaat prachtig!
 Het is een lawaai van belang!
 Maar opeens begint er een hond te blaffen.
 Ze schrikken even, maar hij zit vast aan een ket-
 ting bij zijn hok, ze durven er wel voorbij.
 Pip blijft even staan en kijkt naar hem.
 Het is een prachtig beest, groot en sterk ziet hij
 er uit, met twee fonkelende, bruine ogen. De hond
 kijkt naar haar, hij bromt zachtjes en kruipt kwaad
 in zijn hok.
 Pip kijkt maar, ze moet opeens aan Dorus den-
 ken.... Ze zou wel willen, o, ze zou wel willen,
 dat zij zo'n hond had, zo'n fijne grote. Ze zou....
 „Háái, hó!” roepen de anderen.
 Ze holt naar hen toe.
 Ze lopen om de boerderij heen, ze zien niemand.
 Maar net als Rinus nog eens hard aan zijn har-
 monika wil trekken, vliegt de deur van de deel
 open.
 De boer staat voor hen.

83

„Gemenerik,” scheldt Pip woedend.
 Maar ze hebben geen tijd om stil te staan, ze ren-
 nen het kaatje over en glijden van de kant af, het
 ijs op.
 Pats!
 Pip valt languit voorover.
 Hè, die lelijke zool!
 Ze laat zich zakken op de kant, en rukt aan haar
 schoen.
 De anderen hollen verder.
 Dat geeft niet, straks heeft ze ze zó weer inge-
 haald.
 Hè, wat zit dat ding vast....
 Hoor, die hond blaft nog zacht. Echt gemeen van
 Rinus om te gooien. Zo'n fijne hond....
 Zo'n hond, als zij es zo'n hond had. En als 't ie
 haar dan goed kende en altijd op haar wachtte en
 met haar meeging....
 Er komt een gróót verlangen in haar ogen....
 Maar dàn schrikt ze.
 Hóór, wat is dat, daarginder....
 „Hèlp, hèlp!”
 Ze springt op en luistert.
 Hoor, daar is het wéér!
 Hèlp, hèlp....
 Er is wat gebeurd, er is vast wat gebeurd, er roept
 iemand om hulp.
 O, hóór! Hèlp, hèlp!!

85

Pip vergeet de woonwagenkinderen, ze vergeet alles, ze rent de kant op waar die stem vandaan komt, die angstige, bange stem....
Het wordt al donkerder op het ijs, grauw en schemerig. Hoor, daar is het weer, lopen dan! Het is daar bij de platte schuit, waar de jongens gehobbeld hebben.
Het water om de boot heen klotst zo wild en zo vreemd, de schotsen slaan heen en weer.
Er moet iemand in het water liggen....
In een ogenblik ligt Pip plat op het ijs.
„Stil maar, stil maar.... ik kom al....”
Het is een jongetje, en als Pip haar hand uitsteekt, ziet ze hem pas goed. Het is Jantje Velders, een jongetje uit de eerste klas.
„Stil, Jan, pak mijn hand vast.”
Maar het gaat zo moeilijk, het ijs onder Pip brokkelt telkens af.
Ze moet roepen, ze moet schreeuwen om hulp.
In de verte rijden mensen genoege.
En dan begint Pip te schreeuwen en te roepen met een stem zó schel en hard, dat de baanveger in de verte het hoort en er van opschrikt.
Hij luistert een ogenblik, dan loopt hij zo hard hij kan naar de kant, waar die stem vandaan komt.
Een paar mannen en vrouwen, die aan het rijden zijn, zien de baanveger gaan; ze rijden hem verbaasd achterna. En dan komen er van alle kanten

86

mensen aan, mannen en vrouwen, jongens en meisjes.
Pip hoort ze komen, ze zucht van blijdschap.
Daar staat de baanveger al naast haar, hij steekt Jantje zijn bezem toe: „Pak vast, jongetje.”
En daar komen mannen en vrouwen en kinderen.
Nu is Jantje in een ogenblik uit het water en staat rillend van kou en druipend van het water op het ijs.
Er komt een heel kringetje mensen om hem heen staan. En opeens beginnen een paar jongens te roepen: „Een snoekenvanger! Een snoekenvanger!”
Jantje schrikt; hij schiet tussen het kringetje door en holt het ijs over naar de kant. Hij klimt tegen de kant op en rent over het kaatje naar huis.
En al de kinderen van het ijs joelen achter hem aan:
„Een snoekenvanger! Een snoekenvanger!”
Het kringetje mensen gaat uit elkaar, ze kijken nog even naar de grote, platte schuit en naar de dobberende schotsen, ze lachen om dat malle jongetje, dat zo hard het ijs over holde naar huis.
En dan rijden ze weg.
Pip staat alleen.
Ze kijkt om zich heen, ze kijkt in de verte. Ze ziet de woonwagenkinderen nergens meer. En 't wordt zo donker op het ijs.

87

Hoe laat zou het zijn?
Ze moeten misschien al terug naar de wagens, ze zal alvast maar gaan. Ze heeft vreselijke honger gekregen van al dat hollen en draven.
In de wagen zal misschien nog wel brood zijn.
Ze klimt tegen de kant op en gaat over het kaatje naar het bos.
Het laatste eindje loopt ze op een holletje.
Daar staan de wagens; wat is het er stil; alle vaders en moeders zijn zeker al weg.
Ja, de wagens zijn leeg, Lientje en Grietje en Pietje zijn dus ook mee.
Natuurlijk, dan kunnen ze meer geld verdienen bij het ijsfeest, de kleintjes zullen wel moeten zingen vanavond.
Pip klimt de wagen in.
Ze zoekt in het kastje naar brood. Moeder zal Lientje vast wel die kapotte, vuile jurk aange trokken hebben. Dan geven de mensen gauwer wat.
Ha, daar ligt een stuk brood, het is een beetje oud en hard geworden, maar dat geeft niks als je honger hebt. Wacht, daar is een mes.
Met een ruk vliegt de deur open.
Ze komen allemaal naar binnen: Trien en Jans en Rinus en Gijs.
„Ha, ben jij d'r al? Waar was ie gebleven! Zeg,

88

hoor es, waren ze allemaal al weg naar het ijsfeest?”
„Ja, we zijn te laat, we krijgen vast vanavond.”
„Geeft niet” zegt Gijs, „dan hou ik me of ik slaap.”
Rinus rekt zich uit: „Wat is dat voor een gekke plaat daar?”
Hij steekt zijn hand uit.
Maar Pip staat al achter hem: „Afblijven.”
„Hierzo, jongens, kijk nou es, wat een plaat, mot je kijke! Hoe gek!”
„Gek, gek,” stottert Pip van kwaadheid, „daar blijf ie af, begrijp je dat?”
Ze kijken allemaal verbluft naar Pip. Maar Gijs holt de wagen alweer uit: „Ik ga óók brood zoeken, jongens, ga je mee?”
Jans trekt Pip aan haar arm: „Ga je mee bij mij in de wagen, straks gaan we indiaantje spelen.”
Pip springt met Jans van het trapje. Ze ziet nu ook de wagen van Jans van binnen. De wagen zonder gordijntje, dat is wel lekker licht.
Rinus komt om het hockje, twee dikke boterhammen in zijn hand: „Ga je mee, we maken een vuurtje achter de wagen. D'r is nou toch geen mens.”
Hè, ja, dat is prachtig. Ze dragen allemaal hout aan, dorre, ouwe takken.
Rinus heeft al lucifers, het gaat prachtig!!
De vlammen laaien hoog op.

89

Ze dansen er omheen, ze joelen van plezier.
 En dan opeens komen er voetstappen door het bos.
 Ze staan stil van schrik en kijken en wachten.
 Er kan een stille komen, er kan . . .
 Er komt een man het bos uit, hij komt recht naar het vuur toe.
 Het licht van het vuur valt over zijn gezicht en hij vraagt:
 „Is hier een meisje dat Pip heet?”
 Trien wijst naar Pip: „Dat is zij!”
 En dan komt die man nog dichterbij, hij komt vlak voor Pip staan.
 „Zo, ben jij Pip? Jij bent een dappere meid, ik kom jou bedanken.”
 De monden van de andere woonwagenkinderen vliegen open van verbazing.
 Bedanken?!!
 „Ja, ja, bedanken,” zegt hij weer, „ik ben de vader van Jantje, van Jantje Velders, die jij vanmiddag zo goed geholpen hebt. Ik heb alles gehoord van Jantje. Luister es, Pip, jij krijgt van mij wat moois. Denk es goed, wéét je wat?”
 „Vraag een gulden,” schreeuwt Gijs.
 En dan roepen ze allemaal door elkaar:
 „Een briefje van tien!”
 „Honderd gulden!”

90

Maar Pip zegt niets, haar ogen schitteren, ze wéét wat, ze wéét wat.
 „Nou Pip, zeg het maar.”
 „Een . . . een hond . . . mijnheer . . .”
 „Een hond?”
 De mijnheer begint te lachen: „Nou, dat had ik niet gedacht, maar je krijgt hem, vast! En ik zal het Jantje wel laten zeggen, als je hem kunt komen halen, is dat goed?”
 Pip knikt stralend.
 „Nou, gendag jongens, dat vuur zou ik maar

91

laten uitgaan; als er een agent komt, ben je d'r bij.”
 De vader van Jantje Velders verdwijnt in het bos.
 De woonwagenkinderen hollen ook het bos in, daar kunnen ze ook wel spelen.
 Rinus gaat voorop, hij is de hoofdmans, ze spelen een indianenspel en kruipen achter hem aan.
 Het vuur brandt langzaam uit.
 Rinus maakt hen aan het schrikken door telkens hard te schreeuwen achter een dikke boom.
 Net zo lang tot ze allemaal schreeuwen, wild door elkaar.
 Maar wie het hardst joelt en schreeuwt daar in het donkere bos, dat is Pip.
 Ze moet wel, ze móet wel om die grote blijdschap daar binnen in haar.
 Een hond, ze krijgt een hond, van haar alleen zal hij zijn.
 Van haar alleen!
 En hij zal van haar houden, net als Dorus . . . en hij zal met haar meegaan overal heen. En ze roept en ze schreeuwt van plezier hóóg boven de anderen uit!

92

VIII

VERDER . . . ALTIJD MAAR VERDER

De volgende morgen, als Pip wakker wordt, hoort ze buiten op het gras gepraat en geloop.
 Ze is dadelijk het bed uit. Lientje slaapt door en vader en moeder ook. Ze zijn gisteravond zeker laat thuisgekomen. Pip is om tien uur in het hoge bed gekropen, ze heeft een poos aan de hond liggen denken en toen is ze zomaar in slaap gevallen.
 Ze heeft ze niet thuis horen komen.
 Ze is de wagen al uit en daar buiten op het grasveld ziet ze de vaders en moeders druk bezig.
 Rinus en Gijs moeten de paarden inspannen, Jans en Trien zijn in de wagens bezig. De kleintjes zien ze niet, die zullen nog wel slapen.
 Ze gaat bij het paard van Gijs staan.
 „Gaan jullie nou alweer?”
 „Ja, we motte vanavond al in Vanendam weze, da's een end, jô!”
 „Ja,” zegt Pip.

93

Ze gaat ook bij de wagen van Rinus kijken, maar Rinus heeft het zo druk.
 Dan even naar Jans.
 De vader van Jans is net klaar met het paard, de zweep ligt dwars over het bankje.
 Pip kijkt naar die vader van Jans.
 Het is net, of die anders is dan haar eigen vader, veel stiller en veel ouwer, en hij heeft zo'n prachtige, grijze baard.
 Ze denkt opeens: Ik zou wel altijd met deze vader mee willen rijden en bij Jans blijven.
 „Stap maar op,” zegt de vader van Jans, „dan breng je ons het bos door.”
 Pip klimt de wagen in, ze gaat Jans helpen met het schoonmaken van de vloer.
 O, daar rijden ze al.
 Ze gaan samen in de open deur staan, Pip en Jans. Pip kijkt om het hoekje. Daar komt de wagen van Rinus.
 Daarachter die van Trien en Gijs.
 Ze rijden het bos in. Ze rijden het huis van de meester voorbij.
 „Daar woont mijn meester,” zegt Pip.
 Jans kijkt naar dat huis: „Kom ie niet te laat op school?”
 „Welnee,” zegt Pip.
 Ze rijdt nog een heel eind mee. Maar dan springt ze van de wagen.

94

Ze steekt haar hand op naar Jans en haar vader: „Dàg!”
 Ze holt nog even mee, dan blijft ze staan.
 Daar rijdt de wagen van Rinus voorbij.
 „Haai, hó, háái, hó!” roept Pip.
 „Haai, hó!” roept Rinus.
 Hij houdt zelf de leidsels vast van het paard, zijn vader zit een pijp te roken.
 Daar komt de laatste wagen van Gijs en Trien.
 „Haai, hó, háái, hó!” roept Pip.
 Trien en Gijs komen op het bankje.
 „Jij krijgt fijn een hond, hè?” schreeuwt Trien.
 Pip knikt, ze zwaait met haar hand.
 De wagens rijden verder, ze worden kleiner en kleiner.
 Pip blijft staan, tot ze een hoek om gaan.
 En dan blijft ze nóg even staan.
 Maar eindelijk gaat ze langzaam terug, het bos door naar haar eigen wagen.
 Het is vreemd stil op het grasveld.
 Het is er vuil en rommelig geworden, er liggen kapotte zakken en schillen.
 In de verte ziet ze de boer gaan van het kleine boerderijtje.
 Ze schrikt er van.
 Dan is het al bijna negen uur.
 Zonder de wagen nog in te gaan, holt Pip het weggetje op langs het boerderijtje. Ze komt nog

95

net op het nippertje de klas binnenvliegen.
 „Zo, zo, da's maar net, Pip,” lacht de meester.
 Hij komt naast haar bank staan: „Wat heb ik gehoord, heb jij gisteren Jantje Velders uit het water gehaald?”
 Pip knikt: „En ik krijg een hond, meester.”
 „Nou, dat zei mijnheer Velders; reusachtig, Pip! Dan heb jij wéér een kameraad!”
 Pip knikt, ze denken allebei aan Dorus, Pip en de meester, ze denken allebei aan die donkere stormavond en aan het schuurtje, waar Dorus lag.

De volgende morgen, als Pip het lokaal inkomt, laat de meester haar een briefje zien: „Kijk es, van Jantje z'n vader, de hond is er al, als dat niet gauw is! Je mag hem om twaalf uur komen halen. Je weet het wel, hè? Hier de hoek om, het tweede huis.”
 Pip knikt en haar gezicht gloeit van pret en van opwindung.
 Ja, dat had die meester zo gauw niet moeten zeggen, want nou komt die morgen maar niet om. Hoe lang duurt dat toch allemaal wel!
 Ze kan niet stil zitten, ze schuift van de ene punt van de bank naar de andere.
 Als het maar twaalf uur was!
 Die sommen gaan zo lastig en met het lezen weet ze telkens niet waar het is en dan dat schrijven!

96

Hoe kun je nou mooi schrijven, als je niet stil kunt zitten. Nee, die bladzij in het schrijfschrift ziet er lelijk uit vanmorgen.
 De meester kijkt er naar: „Zo, Pip, dat is een vijf vandaag, dat is slecht.”
 Pip kijkt naar de bladzij, ze ziet het nu zelf ook wel.
 „'t Is maar goed, dat ik weet, hoe het komt,” zegt de meester en dan praat hij er gelukkig niet meer over.
 Eindelijk is het twaalf uur.
 Nog nooit van haar leven heeft Pip zo hard gelopen als nu.
 Daar is het huis van Jantje al!
 Ze heeft geen tijd om verlegen te zijn, ze duwt het poortje open en holt de steeg door en even later staat ze bij de keukendeur.
 Jantje is in de tuin aan 't spelen, hij is om half-twaalf al thuisgekomen.
 Als hij Pip ziet staan, roept hij hard: „Moeder!!!”
 En daar komt de moeder van Jantje.
 Ze steekt haar hand uit naar Pip: „Zo, beste meid, wat heb jij onze Jan goed geholpen! Kom maar gauw mee.”
 Ze doet de deur van het schuurtje open achter in het tuintje.
 En daar, op de grond, zit een hond aan een touw.
 Hij kijkt verbaasd naar Pip, die zomaar naast hem

97

op de grond komt zitten en zijn kop tegen zich aantrekt en almaar hetzelfde zegt: „O, wat een mooie, wat een mooie.”
„Nou, hè?” zegt de moeder van Jantje, „hij is pas vijf maanden, maar hij wordt heel groot en sterk.”
Ze gaat naar binnen om een koekje te halen, maar

als ze terugkomt, is Pip met de hond verdwenen. Jantje staat in de steeg en kijkt haar na. Ze loopt de straat door, het laantje in, de lege speelplaats over, de school binnen, ze trekt de hond mee aan een touw, zomaar de gang door, zomaar het lokaal binnen.
„Meester!!”
De meester schrikt op, er zijn nog een paar schoolblijvers in het lokaal.
„O, nee maar, Pip, laat es gauw kijken.”

98

Ze bekijken samen de hond.
Hij is donkerbruin, hij heeft een lange, dikke staart en vier sterke poten. Zijn oren staan kwiek-recht op en zijn ogen kijken naar Pip.
„O, Pip, hij is prachtig en hij wordt vast groot, dat zie ik aan zijn poten.”
Pip lacht stralend, ze trekt hem weer mee naar de deur.
„Dag meester!”
En daar gaat ze al weer, het laantje door, de straat uit, het boerderijtje langs.
Daar staat de wagen.
Maar dan begint haar hart te bonzen van angst. Als vader het nou eens niet goedvindt. Vader en moeder weten er nog niks van; als hij nou eens niet blijven mag.
„Kom maar, kom,” zegt ze zachtjes tegen de hond.
„Kom maar, kom,” zegt ze weer als ze het trapje opklimt.
En dan doet ze de deur van de wagen open en dan trekt ze de hond tot vlak voor vaders voeten.
Ze zijn er alle drie, vader, moeder en Lientje, maar Pip kijkt alleen naar vader; als die het goedvindt, vindt moeder het ook goed, dat weet ze wel.
„Wat mòt dat?” vraagt vader.
Hij kijkt naar de hond.

99

„Gekregen van een man,” zegt Pip gauw.
Vader pakt de hond beet, hij doet zijn bek open en kijkt er in.
„’t Is een góeie,” zegt hij.
En dan weet Pip genoeg.
Ze stormt met de hond de wagen uit en holt met hem het grasveld over en weer terug, het bos in en weer terug het grasveld over.
De hond vindt het prachtig, hij holt Pip achterna, hij wil wel spelen. Hij trekt aan haar jurk, krák, een scheur er in!
Dát is niet erg, er zitten wel méér scheuren in die jurk van Pip.
Hij blijft spelend naar Pips benen, maar die zijn hem te vlug af.
„Herman, Herman,” roept Pip, „kom dan, sprin-gen!!”
Ja, Herman moet hij heten, dat heeft ze onderweg al bedacht, naar de meester, die heet óók zo!
Lientje is uit de wagen gekomen en staat op het bankje. Als ze ziet dat de hond Pip geen kwaad doet, durft ze ook wel dichterbij komen, en dan spelen ze met z’n drieën, Pip en Lientje en Herman.
En Lientje begint ook al te roepen: „Herman, Herman!”
En ze stoeien maar door.
Het is een fijne dag voor Pip.

100

Gelukkig is het Woensdag en hoeft ze niet naar school.
Ze gaan met z’n drieën het bos in.
Zo gauw als het nou toch avond is!
Ze kruipen samen in het hoge bed, Pip en Lientje.
En Herman ligt op de grond er onder.
Pip soest met haar ogen dicht.
Vader en moeder zijn er niet, het is heerlijk stil in de wagen.
Ze denkt aan Dorus, ze denkt aan die éne donkere avond.
Ze denkt aan de plaat, die ze de volgende morgen van de meester kreeg.
Ze doet haar ogen open. Als ze goed kijkt, kan ze de plaat zien in het donker.
En er komt opeens een grote dankbaarheid in Pips hart.
Ze buigt ver over de rand van ’t bed heen.
„Zoete Herman,” zegt ze.
Herman kwispelt, ze hoort zijn staart slaan op de grond.

Het duurt niet lang, of Herman is helemaal gewend.
Hij loopt met Pip mee als ze naar school gaat, maar bij het laantje moet hij terug.
Dat weet hij al precies.
En hij staat op Pip te wachten als ze thuiskomt,

101

's morgens en 's middags. Dat weet hij nu ook al precies.
Als ze eten in de wagen, zit hij tussen Pip en Lientje in en krijgt van allebei wat.
Het zijn heerlijke dagen.
Herman wordt nu al zo groot, dat hij zijn voorpoten op Pips schouders leggen kan.
Elke morgen vraagt de meester, of het goed gaat met Herman. Hij heeft gelachen om die naam en hij heeft gezegd: „Dat heb je mooi verzonnen, Pip!”
Het is nu heerlijk om 's morgens en 's middags naar de wagen te gaan, nu ze weet, dat Herman op haar wacht.
Maar op een middag gebeurt er iets. . . .
Als ze om vier uur langs het boerderijtje komt, ziet ze Herman niet.
Maar iets anders ziet ze wèl!
Haar ogen worden groot van schrik.
In een ogenblik is ze bij de wagen en dáár, vóór de wagen, staat een paard.
Het is een jong, mager beest en het trappelt van ongeduld om weg te komen.
Hij is al helemaal ingespannen en vader staat klaar om weg te rijden.
Herman zit op het gras met grote, verbaasde ogen naar dit nieuwe paard te kijken. Hij begrijpt niet, wat er gebeuren gaat.

102

Als vader Pip ziet aankomen, roept hij: „Móói, de wagen in, alla, we rijden weg.”
Pip kan geen antwoord geven van schrik.
Ze klimt op het bankje.
Herman springt naast haar en duwt zijn kop tegen haar aan. Hij is een beetje bang van al dat vreemde.
Pip slaat haar arm om Herman heen.
„Stil maar,” zegt ze.
Herman likt aan haar hand.
Daar rijden ze al, ze rijden het bos in, onder de bomen door.
Ze rijden langs het oude, scheefgezakte schuurtje van Dorus.
Ze rijden langs het huis van de meester.
Pip kijkt en kijkt.
Ze ziet niemand.
De meester zal het morgen wel merken, dat ze weggereden zijn.
Ja, hij zal het wel merken.
Er komt een groot verdriet in Pips ogen.
Achter haar gaat de deur open: „Kòmme, Pip, je mot helpe.”
Ze staat langzaam op en komt de wagen in.
Herman loopt met haar mee.
Ze begint de biezen uit te zoeken, maar het gaat langzaam.

103

Lientje ligt op een stoel door het raampje te kijken.
Pip zoekt maar door, haar hoofd heel diep over de biezen gebogen.
Weet Herman, dat Pip verdriet heeft?
Hij zit zo stijf tegen haar aan en zijn kop hangt omlaag.
Als Pip helemaal niet kijkt, duwt hij tegen haar arm. Even streelt ze over zijn kop, maar ze zegt niets.
De wagen gaat harder rijden, ze rijden de vaart voorbij, verder, verder. . . .
En dan gaat er een versje zingen in Pips hoofd, zomaar opeens. . . .
„Er gaat door alle landen. . . .
Een trouwe Kindervrind. . . .”
Ze móet wel opkijken naar de plaat aan de muur, de plaat van de meester.
De woonwagen rijdt verder, almaar verder. . . .
Weg van de meester, weg van de school. . . .
Verder, almaar verder, de wijde wereld in.
Maar Eén is er, Die meegaat, overal heen.
Door alle landen!
Pip wéét het!
Dát is heerlijk!!!

104

INHOUD

	Blz.
I. Dorus....	7
II. Bij het donkere bos....	25
III. Er gaat door alle landen....	40
IV. Dat is vreemd....	53
V. In de razende storm....	62
VI. Daar komen woonwagens aan!	72
VII. Op het ijs....	80
VIII. Verder.... altijd maar ver- der....	93